

OBSAH

ŠTÚDIE

Lubomíra Srnánková

Hodnotenie vzdelávania na vysokých školách 3

Mária Janková

Vybrané výsledky z prieskumu zamestnávateľov 16

INFORMÁCIE

Michal Galamboš

Študentská vedecká konferencia Prírodovedeckej fakulty UK 2015 65

Noví profesori 70

Knihy do vašej knižnice 73

Vážené čitateľky, vážení čitatelia,

aktuálne číslo časopisu ACADEMIA venuje priestor prezentácii výsledkov projektu zameraného na uplatniteľnosť absolventov vysokých škôl v praxi, ktorý v rokoch 2013 až 2014 realizoval Ústav informácií a prognóz školstva (od roku 2014 Centrum vedecko-technických informácií SR). Projekt sa skladal z dvoch obsahových blokov:

V prvom bloku boli kontaktovaní absolventi slovenských vysokých škôl, ktorí v roku 2010 úspešne ukončili druhý stupeň terciárneho vzdelávania. Boli vyzvaní, aby s odstupom času, na základe čerstvých skúseností z pracovného trhu zhodnotili kvalitu absolvovaného vysokoškolského vzdelávania. Tejto problematike sa venuje článok *Hodnotenie vzdelávania na vysokých školách – výsledky prieskumu uplatnenia absolventov vysokých škôl na trhu práce*.

Druhý obsahový blok bol zameraný na problematiku pripravenosti absolventov vysokých škôl z pohľadu zamestnávateľov. Oslovení zamestnávatelia mali možnosť prostredníctvom dotazníka vyjadriť svoje skúsenosti s absolventmi vysokých škôl. Priestor bol venovaný aj ich hodnoteniu kvality odbornej prípravy na vysokých školách z pohľadu ich potrieb. Prezentácii tejto problematiky sa venuje článok *Výbrané výsledky z prieskumu zamestnávateľov*.

V informáciách o diani vo vysokom školstve čitateľom predkladáme správu o výsledkoch *Študentskej vedeckej konferencie Prírodovedeckej fakulty UK*, ktorá sa uskutočnila 22. apríla 2015.

Informačná časť je doplnená o zoznam dvadsiatich šiestich nových profesorov, ktorých vymenoval prezident SR s účinnosťou od 2. júna 2015.

Prajeme vám príjemné a podnetné čítanie

Mgr. František Blanár
zodpovedný redaktor

Hodnotenie vzdelávania na vysokých školách

Výsledky prieskumu

Uplatnenia absolventov vysokých škôl na trhu práce

Abstrakt

Príspevok prináša výsledky prieskumu Uplatnenia absolventov vysokých škôl na trhu práce, ktorý mapuje problematiku hodnotenia vzdelávania na vysokých školách cez prizmu pracovných skúseností absolventov vysokých škôl. V príspevku sú analyticky spracované údaje o hodnotení podielu teoretickej a praktickej zložky vo vzdelávaní. V ďalšej časti sú uvedené údaje o hodnotení kvality vzdelávania v troch rovinách: Teoretické vzdelávanie v odbore, praktická príprava v odbore a príprava vo všeobecných vedomostiach, schopnostiach a zručnostiach. Výsledky hodnotení sú analyzované podľa formy štúdia a hlavných skupín odborov, v ktorých absolventi ukončili štúdium.

Kľúčové slová

Absolventi vysokých škôl, hodnotenie vzdelávania.

Kvalita vzdelávania na vysokých školách je jedným zo zásadných faktorov ovplyvňujúcich proces zaradovania sa absolventov do pracovných aktivít. Zo strany zamestnávateľských subjektov sa často ozýva kritika smerujúca k vysokým školám, pričom sa im vyčíta nedostatočná príprava absolventov pre potreby praxe a to aj v tých odboroch, ktoré sú zamestnávateľmi vyhľadávané. Často sa dokonca konštatuje klesajúca úroveň kvality vzdelávania na vysokých školách.

Prieskum o uplatnení absolventov vysokých škôl na trhu práce, ktorý prebehol v rokoch 2013 a 2014, v tom čase ešte pod hlavičkou Ústavu informácií a prognóz školstva (dnes Centrum vedecko-technických informácií SR)¹, sa v jednom obsahovom bloku venoval aj tejto problematike a priniesol zaujímavé výsledky z hľadiska vnímania kvality vzdelávania samotnými absolventmi vysokých škôl. Príspevok prináša niektoré z týchto výsledkov.

---

¹ Prvé priebežné výsledky z prieskumu boli publikované v príspevku: Srnáková, L., *Absolventi vysokých škôl na trhu práce*, *Academia* č. 2-3/2014, str. 3-26.

1. Základné údaje o prieskume a prieskumnej vzorke

Zisťovanie údajov o absolventoch vysokých škôl sa uskutočnilo prostredníctvom on-line dotazníka v mesiacoch máj až jún 2013. Cieľovou skupinou zisťovania boli absolventi 2. stupňa vysokoškolského štúdia, ktorí absolvovali na vysokých školách v SR v roku 2010. V príspevku sú analyzované údaje z tohto prieskumu o absolventoch štátnych a verejných vysokých škôl. Na dotazníkovom zisťovaní sa síce zúčastnili aj absolventi súkromných vysokých škôl, ale ich počet bol nízky a nevyvážený z hľadiska zastúpenia jednotlivých škôl, preto sme ich z tejto analýzy vylúčili. V prieskumnom súbore, z ktorého sú prezentované údaje, bolo 1 750 absolventov dennej a 633 absolventov externej formy štúdia.

Respondenti sa ku kvalite vzdelávania na vysokej škole mohli vyjadriť prostredníctvom dvoch otázok.

Prvá z nich sa zameriavala na posúdenie pomeru teoretickej a praktickej zložky vo vzťahu k využiteľnosti nadobudnutého vzdelania v pracovných aktivitách, druhá otázka sa snažila problematiku podchytiť prostredníctvom troch blokov položiek, ktoré respondenti hodnotili pomocou 5-bodových škál. Výsledky hodnotení mali vo svojom súhrne poskytnúť celkový pohľad na kvalitu vzdelávania na vysokých školách tak, ako ju s odstupom času od ukončenia štúdia vidia absolventi vysokých škôl.

Pri interpretácii výsledkov podľa študijných odborov, v ktorých absolventi ukončili štúdium, uvádzame pri absolventoch dennej formy výsledky za skupinu odborov *prírodných vied, technických vied a náuk, poľnohospodársko-lesníckych a veterinárnych vied a náuk, zdravotníctva a spoločenských vied, náuk a služieb*. Nie sú uvádzané údaje za absolventov odborov zo skupiny *vedy a náuky o kultúre a umení a vojenských a bezpečnostných vied a náuk*, pre nízky počet respondentov. Za absolventov externej formy štúdia uvádzame výsledky za odbory zo skupiny *technických vied a náuk, zdravotníctva a spoločenských vied, náuk a služieb*. Ostatné skupiny odborov boli zastúpené nízkym počtom respondentov, ktorý neumožňoval korektnú analýzu údajov.

2. Teoretická a praktická zložka vo vzdelávaní

Predmetom kritiky vzdelávania na vysokých školách býva často výraznejšia orientácia na teoretickú zložku a nedostatočná praktická príprava na výkon povolania. V ich pozadí je slabé prepojenie medzi vzdelávacím systémom a zamestnávateľskou sférou. Výsledky prieskumu ukázali, že aj samotní absolventi vysokých škôl vnímajú tento problém veľmi citlivo.

Z absolventov dennej formy štúdia až takmer tri štvrtiny boli toho názoru, že ich štúdium na vysokej škole bolo orientované príliš teoreticky (71,2 %). Vyvážený pomer teoretickej a praktickej zložky uviedlo len 17,7 % respondentov a 9,1 % sa nevedelo

k otázke vyjadriť. Z absolventov externej formy považovalo štúdium za príliš teoretické menej respondentov, ale aj tak ich podiel zostal stále pomerne vysoký – 60,5 %. Ako vyvážené – z hľadiska podielu teoretickej a praktickej časti – ho hodnotila približne štvrtina (24,8 %). K otázke sa nevedelo vyjadriť 12,3 % respondentov z tejto skupiny.

Tabuľka 1 – Pomer teoretickej a praktickej zložky vo vzdelávaní na vysokej škole (%)

Vzdelávanie bolo:	Absolventi dennej formy štúdia	Absolventi externej formy štúdia
orientované príliš prakticky	0,5	0,5
pomer teoretickej a praktickej zložky bol vyvážený	17,7	24,8
orientované príliš teoreticky	71,2	60,5
nevedeli posúdiť	9,1	12,0
neodpovedali	1,6	2,2
spolu	100,0	100,0

Nedostatok praktickej zložky vo vzdelávacom procese na vysokých školách pocítovali pomerne intenzívne absolventi všetkých skupín odborov v oboch formách vzdelávania. Z denných absolventov ho najsilnejšie vnímali absolventi spoločenskovedných odborov, a to vyše tri štvrtiny z nich (78,4 %). Z absolventov prírodných vied, technických vied a poľnohospodársko-lesníckych a veterinárnych vied sa takto vyjadrili približne dve tretiny respondentov (66,7 %, 65,5 % a 66,7 %). Najnižší podiel respondentov s týmto typom odpovede bol v dennej forme štúdia v skupine absolventov zdravotníckych odborov, ale aj u nich to boli takmer dve tretiny (62,3 %). Aj v externej forme bolo štúdium vnímané ako príliš teoretické najmä absolventmi spoločenskovedných odborov, aj keď je potrebné uviesť, že podiel absolventov tu bol v porovnaní s dennou formou štúdia nižší o vyše 10 percentuálnych bodov (64,7 %). Z absolventov zdravotníckych odborov hodnotilo štúdium ako príliš teoreticky orientované 60,6 %, z absolventov technických odborov 59,0 %.

3. Celkové hodnotenie vzdelávania cez optiku skúseností absolventov s uplatnením na trhu práce

Otázka zameraná na celkové posúdenie kvality vzdelávania bola zložená z troch blokov škálovaných položiek, ktoré ju snímali v týchto troch rovinách:

1. **Teoretické vzdelávanie v odbore** (obsah teoretických predmetov, úroveň výučby teoretických predmetov a využiteľnosť teoretických poznatkov v praxi).

2. **Praktická príprava v odbore** (úroveň praktických cvičení, využiteľnosť poznatkov z praktických cvičení v praxi, úroveň odbornej praxe počas štúdia, úroveň spolupráce vysokej školy so zamestnávateľmi).
3. **Príprava v oblasti všeobecných vedomostí, schopností a zručností** (znalosť práva a legislatívy pre daný odbor, komunikačné a prezentačné schopnosti, príprava pre riadiacu prácu a podnikanie).

Jednotlivé položky v blokoch respondenti hodnotili pomocou 5-bodovej škály od 1 do 5, kde 1 znamenalo veľmi zlé hodnotenie a 5 veľmi dobré hodnotenie. Z hodnotení respondentov boli vypočítané aritmetické priemery, ktoré poskytujú celkový prehľad o hodnotení jednotlivých položiek.

3.1 Hodnotenie teoretického vzdelávania

Z denných absolventov takmer polovica hodnotila **obsah teoretických predmetov** počtom bodov 4 alebo 5, teda pozitívne (47,4 %), negatívne hodnotenie (body 1 a 2) uviedlo 17,2 % respondentov. Aritmetický priemer dosiahol v prípade hodnotenia obsahu teoretických predmetov hodnotu 3,4. O trochu kritickejší boli absolventi k **úrovni výučby teoretických predmetov**. Pozitívne ju hodnotilo o približne 4 % menej respondentov ako pri obsahu teoretických predmetov (42,7 %). Negatívne ju hodnotilo 18 % respondentov. Priemerné bodové hodnotenie bolo v tomto prípade 3,3.

Pri **využitelnosti teoretických predmetov v praxi** možno pozorovať výraznejší príklon k negatívnemu hodnoteniu. Pokiaľ body 4 a 5, teda pozitívne hodnotenie, použila necelá štvrtina respondentov (22,6 %), body 1 a 2, vyjadrujúce negatívne hodnotenie, prisúdilo tomuto aspektu vzdelávania na vysokej škole 42,3 %. Priemer dosiahol hodnotu len 2,7.

Aritmetický priemer vypočítaný z hodnotení za celý blok teoretického vzdelávania dosiahol pri absolventoch dennej formy štúdia hodnotu 3,1.

Úroveň teoretického vzdelávania za celý blok hodnotili z denných absolventov pomerne priaznivo najmä absolventi zdravotníckych odborov. Ak budeme vychádzať z celkového počtu pozitívnych hodnotení v celom bloku vo vzťahu k celkovému počtu hodnotení za celý blok teoretického vzdelávania (index pozitívneho hodnotenia - I_{poz}), tak u absolventov zdravotníckych odborov dosiahli pozitívne hodnotenia vyše polovičný podiel ($I_{poz}=53,2\%$), kým v ostatných skupinách odborov to bolo pod 50 %.

K 50 % sa ešte priblížil počet pozitívnych hodnotení u absolventov poľnohospodárskolesníckych a veterinárnych odborov ($I_{poz}=48,1\%$). Pri absolventoch prírodných vied to bolo 42,7 %, pri absolventoch technicky zameraných odborov len 39,2 % a **najnižší podiel pozitívnych hodnotení, len približne tretinu, sme zaznamenali pri absolventoch spoločenskovedných odborov** ($I_{poz}=34,9\%$). Na druhej strane, **absolventi z tejto**

skupiny odborov hodnotili teoretické vzdelávanie v porovnaní s ostatnými odborovými skupinami najčastejšie ako zlé alebo veľmi zlé; index negatívneho hodnotenia dosiahol u nich hodnotu 30,2 %.

Tabuľka 2 – Hodnotenie teoretického vzdelávania (%)

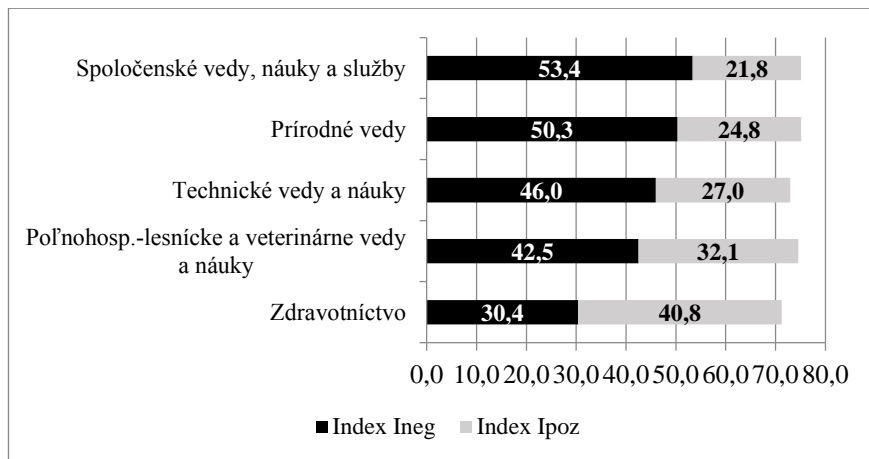
		Hodnotenie					Spolu	Aritm. priemer
		veľmi zlé 1	2	3	4	veľmi dobré 5		
Obsah TP	DF	3,9	13,3	35,4	33,1	14,3	100,0	3,4
	EF	2,3	9,8	34,8	31,0	22,0	100,0	3,6
Úroveň výučby TP	DF	3,1	14,9	39,2	32,9	9,8	100,0	3,3
	EF	2,3	13,1	34,2	31,4	18,9	100,0	3,5
Využitelnosť TP v praxi	DF	14,2	30,1	33,1	18,5	4,1	100,0	2,7
	EF	8,5	20,9	36,6	25,2	8,8	100,0	3,1

DF – absolventi dennej formy štúdia

EF – absolventi externej formy štúdia

TP – teoretický predmet

Graf 1 – Hodnotenie teoretického vzdelávania podľa skupín študijných odborov u absolventov dennej formy štúdia – poradie podľa indexu negatívneho hodnotenia

Absolventi externej formy štúdia hodnotili teoretickú zložku vzdelávania o niečo priaznivejšie ako denní absolventi. Obsah teoretických predmetov hodnotilo pozitívne 53 % respondentov z tohto podsúboru, čo je o necelé 3 percentuálne body viac než pri denných absolventoch. Negatívne hodnotenia uviedlo 12,1 % (o 5 percentuálnych bodov menej ako pri denných absolventoch). Aritmetický priemer dosiahol pri nich v prípade hodnotenia obsahu teoretických predmetov 3,6. Aj externí absolventi hodnotili v porovnaní s obsahom teoretických predmetov úroveň ich výučby o niečo menej pozitívne. Bodmi 4 a 5 ju hodnotila približne polovica (50,3 %), negatívne (bodmi 1 a 2) 15,4 %. Priemerné bodové hodnotenie bolo v tomto prípade 3,5.

Využitelnosť teoretických predmetov v praxi pozitívne hodnotila približne tretina respondentov (34,0 %), negatívne ju zhodnotilo 29,4 %. Priemer dosiahol pri externých absolventoch v tejto položke hodnotu 3,1, čo je o 0,4 viac než pri denných absolventoch.

Aritmetický priemer vypočítaný z hodnotení za celý blok teoretického vzdelávania dosiahol pri absolventoch externej formy štúdia hodnotu 3,3, čo je o 2 desatiny viac než pri denných absolventoch.

Z posudzovaných odborových skupín boli pri externých absolventoch s výučbou teoretických predmetov najspokojnejší absolventi technických odborov ($I_{poz}=50,2\%$). Pri absolventoch zdravotníckych odborov bola hodnota indexu 49,0 % a podobne ako pri denných, aj pri externých absolventoch sme zaznamenali v prípade výučby teoretických predmetov relatívne najmenej pozitívnych hodnotení pri absolventoch spoločenskovedných odborov ($I_{poz}= 44,8\%$). Títo absolventi zároveň relatívne najčastejšie hodnotili teoretické vzdelávanie negatívne – celkový percentuálny podiel negatívnych hodnotení u nich dosiahol 20,0 %. V porovnaní s dennými absolventmi je to však o 15 percentuálnych bodov menej.

3.2 Hodnotenie praktickej prípravy v odbore

V porovnaní s teoretickým vzdelávaním bolo hodnotenie praktickej prípravy ako celok, ale aj za jednotlivé položky menej priaznivé. **Z denných absolventov hodnotilo úroveň praktických cvičení pozitívne len 29,4 % hodnotiacich respondentov, zatiaľ čo negatívne bodové hodnoty použilo 39 %. Priemerné bodové hodnotenie dosiaholo hodnotu 2,9.**

Len nepatrne lepšie hodnotili respondenti z tejto skupiny využitelnosť získaných poznatkov vo svojom reálnom pracovnom uplatnení. Pozitívne ju hodnotila približne tretina respondentov (32,2 %), negatívne vyše tretina (36,9 %). Priemerné bodové hodnotenie dosiaholo takisto ako v predchádzajúcej položke 2,9.

Posun k negatívnym hodnotám sa výraznejšie prejavil najmä pri nasledujúcich dvoch položkách:

- « **Úroveň odbornej praxe absolvovanej počas vysokoškolského štúdia hodnotila negatívne vyše polovica respondentov** tejto skupiny (55,9 %). Pozitívne hodnotenie dostala len od necelej štvrtiny (22,5 %). Priemerné bodové hodnotenie je 2,4.
- « **Úroveň spolupráce vysokej školy s podnikmi hodnotili negatívne až približne dve tretiny z celkového počtu hodnotiacich respondentov** (67,9 %). Pozitívne túto položku hodnotilo len 14,8 % respondentov. Priemer dosiahol hodnotu 2,1.

Priemerné hodnotenie vypočítané zo všetkých prisúdených bodov v celom bloku dosiahlo hodnotu 2,6.

Aj praktickú prípravu ako celok hodnotili najlepšie absolventi zdravotníckych odborov ($I_{\text{poz}}=40,8\%$). Približne tretinový bol podiel pozitívnych hodnotení pri absolventoch poľnohospodársko-lesníckych a veterinárnych odborov ($I_{\text{poz}}=32,1\%$). Na tretej priečke v poradí s vyše štvrtinovým podielom priaznivých hodnotení sú absolventi technicky zameraných odborov ($I_{\text{poz}}=27,0\%$) a za nimi absolventi prírodných vied ($I_{\text{poz}}=24,8\%$). **V skupine spoločenskovedných odborov bolo pozitívne hodnotenie 21,8 %. Na druhej strane, v tejto skupine spolu so skupinou absolventov prírodných vied dosiahli a prekročili podiely negatívnych hodnotení 50 % (prírodné vedy $I_{\text{neg}}=50,3\%$ a spoločenskovedné odbory $I_{\text{neg}}=53,4\%$).** K 50 % sa počet negatívnych hodnotení priblížil aj pri absolventoch technických odborov ($I_{\text{neg}}=46,0\%$).

Tabuľka 3 – Hodnotenie praktickej prípravy v odbore

		Hodnotenie					Spolu	Aritm. priemer
		veľmi zlé 1	2	3	4	veľmi dobré 5		
Úroveň PC	D F	13,1	25,9	31,6	21,6	7,8	100,0	2,8
	EF	12,9	20,1	31,1	24,6	11,3	100,0	3,0
Využitie poznatkov PC	D F	13,8	23,1	30,9	22,3	9,9	100,0	2,9
	EF	12,3	17,8	31,7	25,0	13,2	100,0	3,1
Úroveň OP počas štúdia	D F	33,6	22,3	21,6	14,2	8,3	100,0	2,4
	EF	21,1	19,6	25,4	19,4	14,5	100,0	2,9
Spolupráca VŠ so zamestnávat.	DF	43,6	24,3	17,3	9,1	5,7	100,0	2,1
	EF	34,1	20,9	22,3	12,9	9,8	100,0	2,4

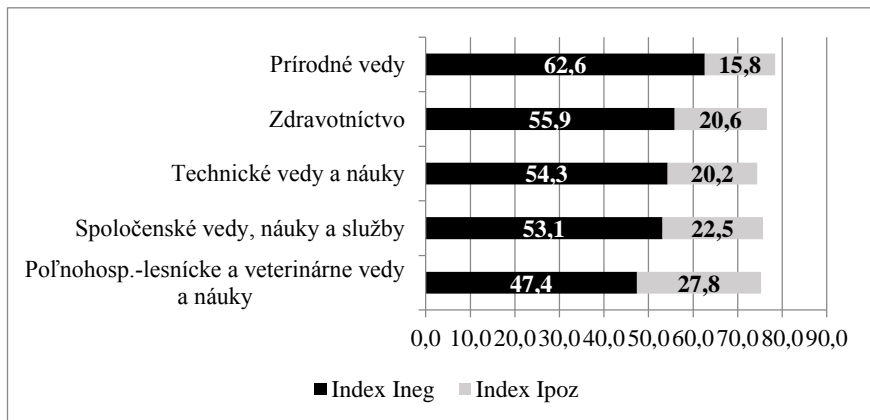
DF – absolventi dennej formy štúdia

EF – absolventi externej formy štúdia

OP – odborná prax

PC – praktické cvičenie

Graf 2 – Hodnotenie praktickej prípravy podľa skupín študijných odborov u absolventov dennej formy štúdia – poradie podľa indexu negatívneho hodnotenia

Z externých absolventov hodnotilo úroveň praktických cvičení pozitívne 35,9 % hodnotiacich respondentov, negatívne bodové hodnoty použilo 33 %. Priemerné bodové hodnotenie tejto položky dosiahlo v tejto skupine respondentov 3,0.

Využitelnosť získaných poznatkov vo svojom reálnom pracovnom uplatnení hodnotilo pozitívne 38,2 %, čo je približne o 7 percentuálnych bodov viac ako pri denných absolventoch. Negatívne hodnotilo tento aspekt vzdelávania na vysokej škole 30,1 % absolventov externej formy štúdia. Priemerné bodové hodnotenie dosiahlo takisto ako v predchádzajúcej položke 3,1, čo je 0,2 viac ako pri denných absolventoch. Aj u externých absolventov nastal v hodnotení výraznejší posun smerom k negatívnym hodnotám, najmä pri nasledujúcich dvoch položkách:

Úroveň odbornej praxe počas štúdia hodnotila pozitívne približne tretina absolventov externej formy štúdia (33,9 %; z denných necelá štvrtina), negatívne hodnoty jej prisúdilo 40,7 % absolventov. Priemerné bodové hodnotenie dosiahlo v tejto položke 2,9 (o 0,5 viac ako pri denných absolventoch).

Úroveň spolupráce vysokej školy s podnikmi hodnotilo z externých absolventov pozitívne 22,7 %, negatívne vyše polovica z celkového počtu hodnotiacich respondentov (55,0 %). Priemer dosiahol hodnotu 2,4. Priemerné hodnotenie vypočítané zo všetkých prisúdených bodov v celom bloku dosiahlo pri externých absolventoch hodnotu 2,9, čo je o 0,3 bodu priaznivejšie hodnotenie ako pri absolventoch dennej formy štúdia. Celkovo sa však aj u nich presadilo skôr negatívne hodnotenie praktickej prípravy na vysokej škole.

Aj z tejto skupiny absolventov boli kritickí najmä respondenti, ktorí ukončili štúdium v spoločenskovednom odbore, ale v porovnaní s absolventmi dennej formy bola ich kritickosť miernejšia. Index negatívneho hodnotenia dosiahol pri nich hodnotu $I_{\text{neg}}=40,5\%$ (v dennej forme $I_{\text{neg}}=53,4\%$), index pozitívneho hodnotenia $I_{\text{poz}}=32,9\%$. Pri absolventoch technických odborov dosiahol index negatívneho hodnotenia $I_{\text{neg}}=37,2\%$ a index pozitívneho hodnotenia $I_{\text{poz}}=35,7\%$. Pozitívne hodnotenie v tejto skupine, rovnako ako pri denných absolventoch, použili najčastejšie absolventi zdravotníckych odborov. Podiel pozitívnych hodnotení vo vzťahu k celkovému počtu hodnotení predstavoval 41,6 %, negatívne hodnotenia sa vyskytli s podielom len 28,3 %.

3.3 Hodnotenie prípravy v oblasti všeobecných vedomostí, schopností a zručností

Mladá vysokoškolsky vzdelaná pracovná sila by mala v sebe zahrňovať aj potenciál pre výkon manažérskych pozícií. Zároveň by mala predstavovať rezervu pre rozvoj podnikania najmä v sofistikovanejších oblastiach výroby a služieb. Tieto aspekty budúcich profesionálnych pozícií by mal reflektovať aj vzdelávací proces na vysokých školách. Prieskum sa preto pri skúmaní problematiky hodnotenia vysokoškolského vzdelávania zamerával aj na to, či vysoké školy riešia tieto stránky vzdelávania.

Pri denných absolventoch boli položky v tomto bloku hodnotené na približne rovnako slabej úrovni ako v bloku predchádzajúcom.

Prípravu v oblasti práva a legislatívy vo vzťahu k odboru, v ktorom absolventi študovali, hodnotilo pozitívne len 20,4 %, avšak **negatívne hodnotenie mu prisúdila vyše polovica z hodnotiacich respondentov** (54 %). Priemerné bodové hodnotenie dosiahlo 2,5.

Prípravu v oblasti komunikačných a prezentačných schopností hodnotili respondenti priaznivejšie. Pozitívne ju hodnotilo 36,9 %, negatívne o niečo menej – 32,8 %. Priemerné bodové hodnotenie je 3,1.

Najhoršie hodnotenými položkami z tohto bloku boli dve – príprava na riadiacu prácu a príprava na podnikanie.

Prípravu na riadiacu prácu hodnotilo pozitívne len 17 % respondentov. Naproti tomu až 58,9 % hodnotilo túto položku počtom bodov 1 alebo 2, pričom bod 1, teda veľmi zlé hodnotenie, bol najčastejšie používanou bodovou hodnotou v tejto položke – použilo ju 31,5 % respondentov. Priemerné bodové hodnotenie dosiahlo v tejto položke 2,3.

Príprava na podnikanie bola najhoršie hodnotenou položkou. Takmer polovica z odpovedajúcich respondentov použila pri nej krajinú negatívnu hodnotu – 1 (47,6 %) a bodové hodnotenie 1 a 2 použili spolu takmer tri štvrtiny absolventov (72,7 %). Pozitívne ju hodnotilo len 9,9 % respondentov. Priemerné bodové hodnotenie dosiahlo 1,9.

Priemerné bodové hodnotenie pri tomto bloku za všetky položky dosiahlo hodnotu 2,4.

Prípravu v oblasti všeobecných vedomostí, schopností a zručností hodnotili absolventi dennej formy štúdia nepriaznivo vo všetkých analyzovaných odborových skupinách. Najviac kritickí boli absolventi prírodných vied – podiel negatívnych hodnotení sa u nich pohyboval na úrovni takmer dvoch tretín ($I_{neg}=62,6\%$), v ostatných skupinách od 47 do 56 %. Pozitívne hodnotenia sa vyskytovali na úrovni 15 až 28 %, najviac pozitívnych bodov prideliť tomuto bloku absolventi poľnohospodársko-lesníckych a veterinárnych odborov ($I_{poz}=27,8\%$).

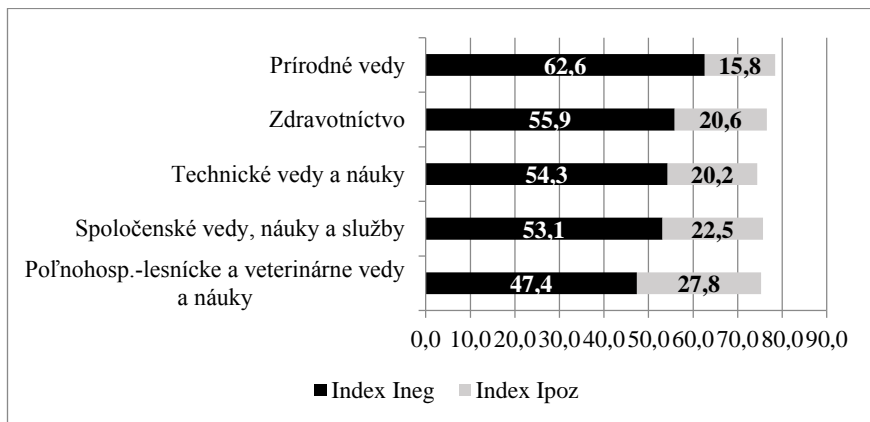
Tabuľka 4 – Hodnotenie prípravy v oblasti všeobecných vedomostí, schopností a zručností

Príprava		Hodnotenie					Spolu	Arit. priemer
		veľmi zlé				veľmi dobré		
		1	2	3	4	5		
v oblasti práva a legislatívy	DF	25,7	28,2	25,7	13,9	6,5	100,0	2,5
	EF	12,6	19,2	34,2	22,5	11,5	100,0	2,9
v oblasti komunik. a prezent. schopností	DF	11,8	21,0	30,3	24,4	12,5	100,0	3,0
	EF	8,6	16,4	34,1	25,7	15,2	100,0	3,2
pre riadiacu prácu	DF	31,5	27,4	24,1	12,0	5,1	100,0	2,3
	EF	19,9	18,1	29,6	22,3	10,1	100,0	2,9
pre podnikanie	DF	47,6	25,1	17,4	7,5	2,4	100,0	1,9
	EF	30,0	24,9	28,2	11,0	5,9	100,0	2,4

DF – absolventi dennej formy štúdia

EF – absolventi externej formy štúdia

Graf 3 – Hodnotenie prípravy v oblasti všeobecných vedomostí, schopností a zručností podľa skupín študijných odborov u absolventov dennej formy štúdia – poradie podľa indexu negatívneho hodnotenia

Externí absolventi hodnotili položky v tomto bloku horšie ako oblasť odbornej praxe, ale opäť je potrebné spomenúť, že v porovnaní s dennými absolventmi hodnotili prípravu v oblasti všeobecných kompetencií priaznivejšie.

Prípravu v oblasti práva a legislatívy vo vzťahu k odboru, v ktorom absolventi študovali, hodnotila pozitívne približne tretina respondentov z tejto skupiny (34,0 %; z denných len 20,4 %), **negatívne hodnotenie mu prisúdila necelá tretina respondentov** (31,8 %). Priemerné bodové hodnotenie dosiahlo pri tejto položke u externých absolventov 3,0, čo je o 0,5 bodu viac ako u denných absolventov.

Prípravu v oblasti komunikačných a prezentačných schopností hodnotilo pozitívne 40,9 % respondentov, negatívne štvrtina (25,0 %). Priemerné bodové hodnotenie je 3,2. Aj v tomto prípade bolo hodnotenie externých absolventov priaznivejšie než denných absolventov.

Prípravu pre riadiacu prácu hodnotila pozitívne približne tretina z externých absolventov (33,4 %), negatívne ju hodnotilo 38,0 % absolventov. Priemerné hodnotenie dosiahlo hodnotu 2,8. Aj keď ide o menej priaznivé hodnotenie, v porovnaní s absolventmi dennej formy štúdia sú to podstatne lepšie údaje. Z denných absolventov hodnotilo túto položku pozitívne len 17,1 % respondentov, čo je o 16,3 percentuálneho bodu menej než u absolventov externých. Negatívne hodnotenia použilo z denných absolventov 58,9 %, čo je v porovnaní s externými absolventmi viac o 20,9 percentuálneho bodu.

Aj pri externých absolventoch bola príprava na podnikanie najhoršie hodnotenou položkou. Negatívne ju hodnotilo 54,9 % respondentov, pozitívne len 16,9 %. Priemerné bodové hodnotenie dosiahlo 2,4. Aj v tomto prípade sa hodnotenia výrazne líšili od výsledkov denných absolventov. Percentuálny podiel negatívnych hodnotení predstavoval rozdiel 17,8 percentuálnych bodov. Priemerná bodová hodnota bola u externých absolventov o 0,5 bodu vyššia.

Prípravu v oblasti všeobecných vedomostí, schopností a zručností hodnotili z externých absolventov najhoršie respondenti technicky zameraných odborov. Index negatívneho hodnotenia dosiahol u nich najvyššiu hodnotu, 40,3 %, index pozitívneho hodnotenia $I_{poz}=26,4$ %. Respondenti, ktorí ukončili štúdium v spoločenskovednom odbore boli o niečo žičlivejší – pozitívne hodnotenia dosiahli u nich podiel 32,1 %, index negatívneho hodnotenia bol o 5 bodov vyšší ($I_{neg}=37,3$ %).

Najpozitívnejšie hodnotili štúdium z hľadiska prípravy v oblasti všeobecných zručností opäť absolventi zdravotníckych odborov. Podiel negatívnych hodnotení sa u nich pohyboval na úrovni približne jednej tretiny ($I_{neg}=33,9$ %), pozitívnych hodnotení bola približne štvrtina ($I_{poz}=25,8$ %).

Záver

Prieskum ukázal, že **absolventi vysokých škôl cez prizmu vlastných pracovných skúseností vnímajú pomerne zreteľne problém slabšej praktickej odbornej prípravy na vysokých školách.** Pri hodnotení samotnej teoretickej časti vzdelávacieho procesu boli ich negatívne hodnotenia skôr sporadické u denných, ako aj externých absolventov. Vyššiu mieru kritickosti bolo však už tu možné pozorovať najmä pri denných absolventoch, keď mali zhodnotiť využiteľnosť teoretických poznatkov v praxi. 44,3 % negatívnych hodnotení je v tomto prípade pomerne zlá známka pre vysoké školy.

Pri hodnotení vlastnej praktickej prípravy, vrátane hodnotenia praktických cvičení a úrovne odbornej praxe, ktorú im vysoká škola poskytla, sú už negatívne hodnotenia, a to opäť najmä pri absolventoch dennej formy štúdia, pomerne jednoznačne v prevahe. Odbornú prax hodnotila z denných absolventov negatívne vyše polovica, spoluprácu vysokých škôl so zamestnávateľmi pri príprave praktickej časti vzdelávacieho procesu hodnotili negatívne vyše dve tretiny z nich. Vysokými školami je zrejme nedostatočne reflektovaná tiež potreba pripraviť absolventov vysokých škôl aj v oblasti všeobecných, najmä manažérskych a podnikateľských kompetencií. Aj túto oblasť hodnotili negatívne najmä absolventi dennej formy štúdia.

Celkove možno konštatovať, že **absolventi externej formy štúdia boli v prípade hodnotenia praktickej zložky vzdelávania a takisto prípravy v oblasti všeobecných kompetencií menej kritickí než denní absolventi.** Tento rozdiel je zrejme podmienený tým, že

externú formu štúdia využívajú často jednotlivci, ktorí sú ekonomicky aktívni, majú svoje profesie, osvojili si už mnohé praktické schopnosti a zručnosti a problém odbornej prípravy a takisto zručnosti spojené s riadením, prezentáciou, podnikateľskými aktivitami a podobne nevnímajú tak citlivo ako denní absolventi. **Aj v tejto skupine absolventov však bolo možné pozorovať zvýšenú kritickosť vo vzťahu k hodnoteniu odbornej prípravy a takisto prípravy v oblasti všeobecných kompetencií.**

Pomerne vysokú mieru nespokojnosti prejavovali vo vzťahu k spomenutým aspektom vzdelávania na vysokých školách absolventi všetkých odborových skupín v oboch formách vzdelávania. Je potrebné ale osobitne upozorniť najmä na **absolventov spoločenskovedne orientovaných odborov**. Absolventi týchto odborov vyjadrovali **najvyššiu mieru nespokojnosti s úrovňou praktickej odbornej prípravy, a to tak medzi dennými, ako aj externými absolventmi.**

Pozoruhodné však je, že **pri denných absolventoch, ktorí vyštudovali spoločenskovedný odbor, sme zaznamenali aj pomerne vysoký, takmer tretinový podiel negatívnych hodnotení v prípade teoretického vzdelávania.**

Pozitívne hodnotenia v prípade teoretického vzdelávania a praktickej prípravy v odbore, sa vyskytovali najčastejšie pri absolventoch zdravotníckych smerov štúdia, aj u nich sa však, najmä v prípade praktickej odbornej prípravy silnejšie presadili negatívne hodnotenia. Prípravu v oblasti všeobecných kompetencií hodnotili pozitívne v dennej forme štúdia najčastejšie absolventi poľnohospodársko-lesníckych a veterinárnych odborov. Pri externej forme štúdia hodnotili tento aspekt vzdelávania najpozitívnejšie absolventi zdravotníckych odborov. V oboch spomenutých skupinách však pozitívne hodnotenia neprekročili 30 %.

PhDr. Ľubomíra Srnánková

Vybrané výsledky z prieskumu zamestnávateľov

Abstrakt

V príspevku sú prezentované vybrané výsledky z prieskumu zamestnávateľov, štatisticky významné rozdiely vo vzťahu k sledovaným znakom a porovnanie aktuálnych výsledkov so zisteniami z roku 2008.

Kľúčové slová

Absolvent vysokej školy, absolvent bakalárskeho štúdia, zamestnanosť absolventov vysokej školy, teoretická a praktická pripravenosť, kompetencie, nedostatky v príprave, spolupráca s vysokými školami, kritériá hodnotenia vysokých škôl, hodnotenie absolventov vysokej školy, investície do rozvoja vedomostí/zručností.

Úvod

Mať vedomosť o potrebách zamestnávateľov a ich názoroch na kvalitu vysokoškolsky kvalifikovanej pracovnej sily predstavuje pri hodnotení kvality a určení vhodnej štruktúry vysokoškolského vzdelávania strategickú informáciu, pretože vysokým školám môže takáto informácia poskytnúť spätnú väzbu pri príprave kvalifikovaných odborníkov pre jednotlivé sektory hospodárstva. Dosiahnuť tento zámer bolo úlohou zamestnávateľského prieskumu, ktorý sa realizoval v mesiacoch november 2013 až január 2014 prostredníctvom štandardizovaného on-line dotazníka na súbore 2 411 zamestnávateľských organizácií v celej SR. Prieskum bol zameraný na požiadavky a predstavy zamestnávateľskej sféry o potrebách a podmienkach zamestnávania vysokoškolsky vzdelanej pracovnej sily a na hodnotenie úrovne jej teoretickej a praktickej prípravy, miery pripravenosti pre prax v jednotlivých kompetenciách a spolupráce s vysokými školami.

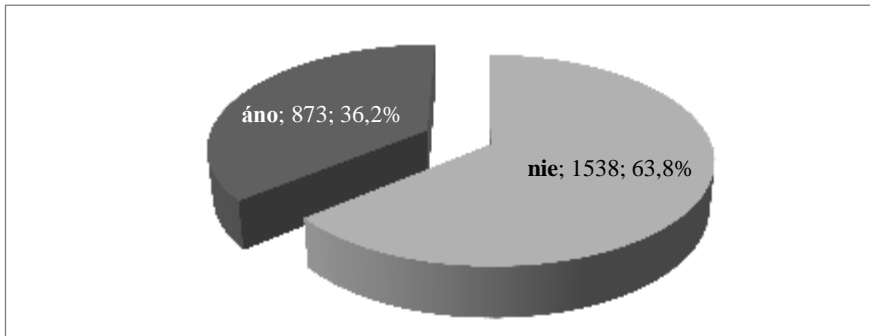
Zamestnanosť absolventov vysokej školy v posledných dvoch rokoch

Celkovo je pozitívne zistenie, že významná časť zamestnávateľov neodmieta zamestnávať absolventov vysokých škôl. **Z celkového počtu oslovených zamestnávateľských sub-**

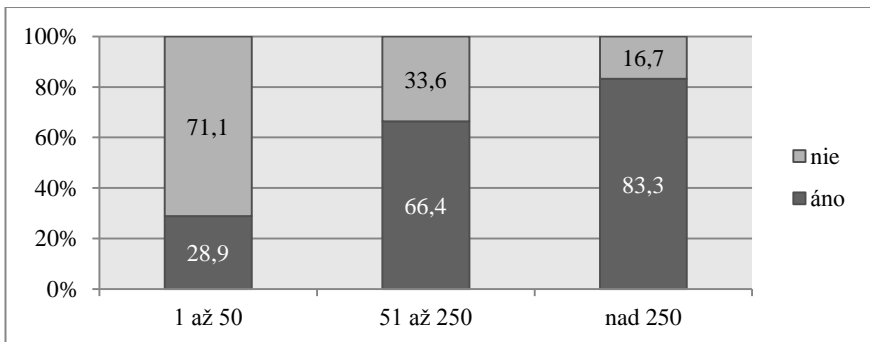
jektov (2 411) vyše tretina (36,2 %) potvrdila, že v posledných dvoch rokoch prijala do zamestnania absolventa vysokej školy (vrátane absolventov bakalárskeho štúdia). Väčšina firiem a inštitúcií (63,8 %) absolventov vysokej školy nezamestnala.

Graf 1 – Prijatie absolventa vysokej školy do zamestnania v posledných dvoch rokoch

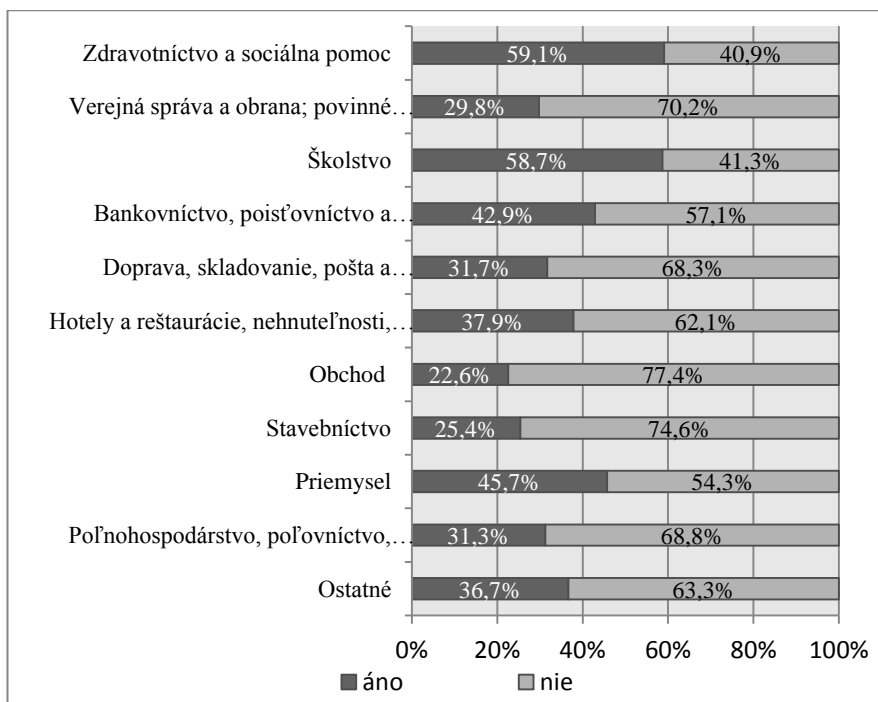
Zamestnanosť absolventov škôl je ovplyvňovaná **sektorom**, v ktorom firmy a inštitúcie pôsobia, **odvetvím**, **veľkosťou organizácií a krajom**. Za posledné dva roky boli absolventi vysokých škôl **častejšie prijímaní vo verejnom (51,4 %) ako v súkromnom sektore (32,9 %)**. Podľa **veľkosti organizácií** sa zistilo, že najčastejšie zamestnali absolventov vysokej školy najväčšie firmy (s vyše 250 zamestnancami) – 83,1 %, potom stredne veľkí zamestnávateľia – 66,4 % a v najmenej miere malé firmy (do 50 zamestnancov) – 28,9 %. **S veľkosťou zamestnávateľského subjektu sa zvyšoval podiel tých firiem, ktoré za posledné dva roky prijali do zamestnania nejakého absolventa vysokej školy.**

Graf 2 – Prijatie absolventa vysokej školy do zamestnania v posledných dvoch rokoch podľa veľkosti organizácie (v %)

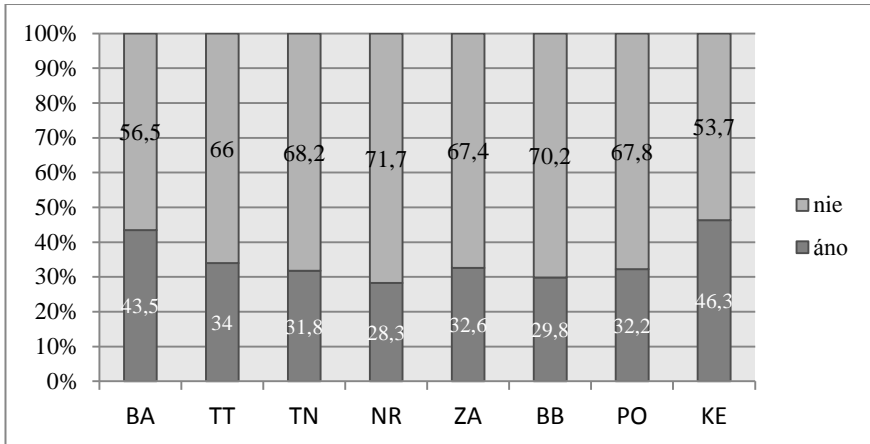
Z hľadiska **odvetvia** boli absolventi vysokej školy prijímaní najmä v **zdravotníctve a sociálnej pomoci (59,1 %)**, **potom v školstve (58,7 %)**. Vyššiu šancu zamestnať sa mali absolventi vysokých škôl aj v priemysle (45,7 %) a bankovníctve, poisťovníctve a finančnom sprostredkovaní (42,9 %). Naopak, najmenej boli prijímaní v obchode (22,6 %) a stavebníctve (25,4 %). Podiel zamestnávateľských subjektov v jednotlivých odvetviach, ktoré potvrdili, že za posledné dva roky prijali do zamestnania nejakého absolventa vysokej školy, znázorňuje graf 3.

Graf 3 – Prijatie absolventa vysokej školy do zamestnania v posledných dvoch rokoch podľa odvetvia

Čo sa týka **kraja**, najčastejšie boli prijímaní v posledných dvoch rokoch absolventi vysokých škôl v **Košickom (46,3 %)** a v **Bratislavskom kraji (43,5 %)**. V ostatných krajoch zamestnala približne tretina zamestnávateľských subjektov nejakého absolventa vysokej školy.

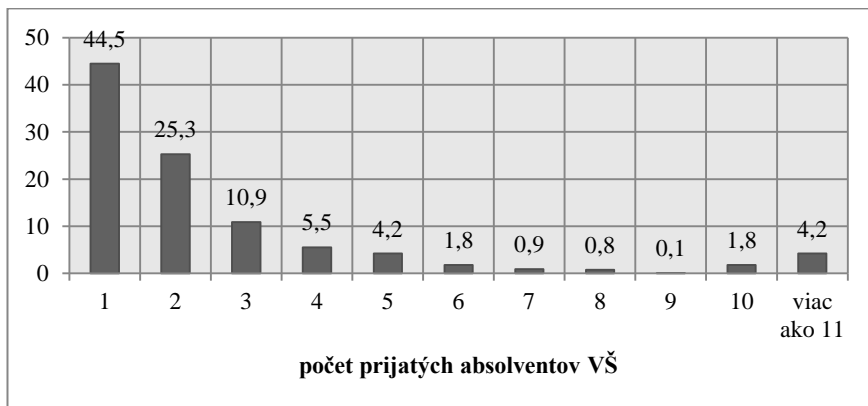
Graf 4 – Prijatie absolventa vysokej školy do zamestnania v posledných dvoch rokoch podľa kraja (v%)

V absolútnom vyjadrení prijali zamestnávateľa zapojení do prieskumu v posledných dvoch rokoch spolu 7 635 zamestnancov s vysokoškolskou kvalifikáciou, z toho bolo 2 653 absolventov vysokých škôl. Z uvedených zistení vyplýva, že **vo vyše tretine prípadov (34,75 %) zamestnávateľa pri obsadzovaní voľnej pracovnej pozície vyžadujúcej si vysokoškolské vzdelanie si vybrali absolventa vysokej školy.**

Z počtu organizácií a firiem, ktoré za posledné dva roky prijali nejakého absolventa vysokej školy (873), **väčšina zamestnala maximálne dvoch takýchto zamestnancov (594; 69,8 %).** Najväčší podiel zamestnávateľských subjektov – takmer polovica (44,5 %) – prijala za posledné dva roky do zamestnania len jedného absolventa vysokej školy, štvrtina (25,3 %) prijala dvoch absolventov a každá desiatu firma alebo inštitúcia (10,9 %) zamestnala troch absolventov. Viac ako štyroch prijatých absolventov vysokých škôl potvrdila približne pätina zamestnávateľov (19,3 %). Maximálny počet prijatých absolventov deklarovaný jednou firmou v posledných dvoch rokoch predstavoval 100 zamestnancov.

Graf 5 – Počet prijatých absolventov vysokých škôl v posledných dvoch rokoch¹

Počet prijatých absolventov vysokej školy diferencuje **odvetvie**, **veľkosť organizácie** a **kraj**, v ktorom zamestnávateľ pôsobí.² Podľa **odvetvia** podniky a inštitúcie **najčastejšie prijímali nových zamestnancov spomedzi absolventov vysokej školy v bankovníctve, poisťovníctve a finančnom sprostredkovaní** (v priemere: 9,0 zamestnancov) a najmenej v obchode (priemer: 1,77 zamestnanca) a v stavebníctve (priemer: 1,90 zamestnanca).

Tabuľka 1 – Počet prijatých absolventov vysokej školy do zamestnania za posledné dva roky podľa odvetvia

Odvetvie	Priemer
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo, lesníctvo	2,80
Priemysel	3,65
Stavebníctvo	1,90
Obchod (veľkoobchod, maloobchod, opravárenský servis tovarov)	1,77
Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti, prenájom a služby	2,73

¹ Percento vypočítané z tých, ktorí za posledné dva roky zamestnali nejakého absolventa školy (873).

² V druhostupňovej analýze sa porovnávali priemerné hodnoty prijatých absolventov vysokej školy podľa sledovaných znakov.

Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	2,70
Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	9,0
Školstvo	2,48
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	3,41
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3,89
Ostatné	3,68
SPOLU	3,12

Najviac absolventov vysokých škôl za posledné dva roky v priemere prijali veľké podniky (251 a viac zamestnancov) – **10,99 zamestnancov**, potom stredné veľké podniky (51 až 250 zamestnancov) – 3,98 zamestnancov a najmenej malé firmy (do 50 zamestnancov) – 1,82 zamestnanca.

Podľa kraja boli najviac prijímaní v Bratislavskom (v priemere: 4,09 zamestnancov) a v Žilinskom kraji (priemer: 3,74). Naopak, najmenej v Nitrianskom kraji (priemer: 1,89 zamestnanca). Priemerný počet prijatých absolventov vysokej školy za posledné dva roky podľa kraja uvádza tabuľka 2.

Tabuľka 2 – Počet absolventov škôl prijatých do zamestnania za posledné dva roky podľa kraja

Kraj	Priemer
Bratislavský	4,09
Trnavský	2,38
Trenčiansky	2,47
Nitriansky	1,89
Žilinský	3,74
Banskobystrický	2,31
Prešovský	2,80
Košický	2,89
SPOLU	3,12

Komparácia údajov

V porovnaní s výsledkami z prieskumu *Uplatnenie absolventov vysokých škôl v praxi* z roku 2008 vyplýva, že **prijímanie zamestnancov spomedzi absolventov vysokých škôl sa zvýšilo**. Kým v roku 2008 firmy a inštitúcie prijali v priemere do zamestnania 1,03 absolventa vysokej školy, tak v roku 2013 sa priemerný počet prijatých absolventov zvýšil na úroveň 3,12. Podiel zamestnávateľských subjektov vypočítaný z počtu organizácií a firiem, ktoré za posledné dva roky prijali vysokoškolsky kvalifikovanú silu a zároveň neprijali žiadneho absolventa vysokej školy, sa nezmenil, tvorí približne tretinu organizácií a inštitúcií.

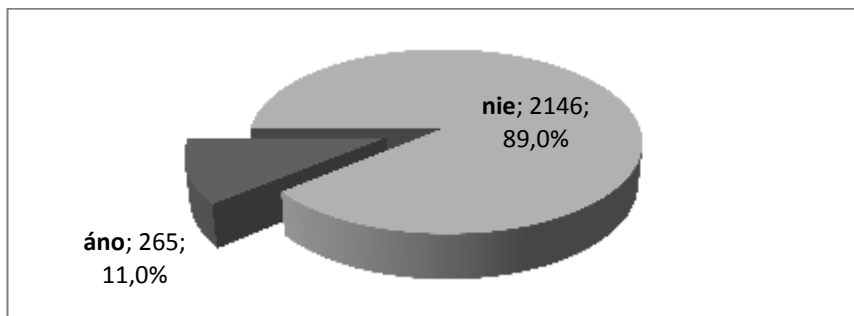
Tabuľka 3 – Počet absolventov škôl prijatých do zamestnania za posledné dva roky (v %) ³

Rok	0	1	2	3	4	5 a viac	Spolu	Priemer
2008	31,2	45,5	17,7	2,7	1,8	1,2	100,0	1,03
2013	32,2	30,2	17,1	7,4	3,7	9,4	100,0	3,12

Zamestnanosť absolventov bakalárskeho štúdia

Z celkového počtu oslovených zamestnávateľských subjektov (2 411) každý desiaty (11,0 %) potvrdil, že v posledných dvoch rokoch prijal do zamestnania absolventa bakalárskeho štúdia. **Väčšina firiem a inštitúcií (89,0 %) takýchto absolventov nezamestnala.**

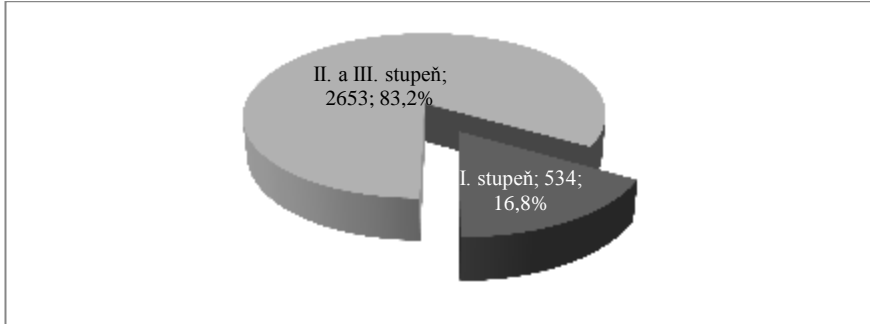
Graf 6 – Prijatie absolventa bakalárskeho štúdia v posledných dvoch rokoch

³ Vypočítané z tých, ktorí prijali za posledné dva roky nejakú vysokoškolsky vzdelanú pracovnú silu.

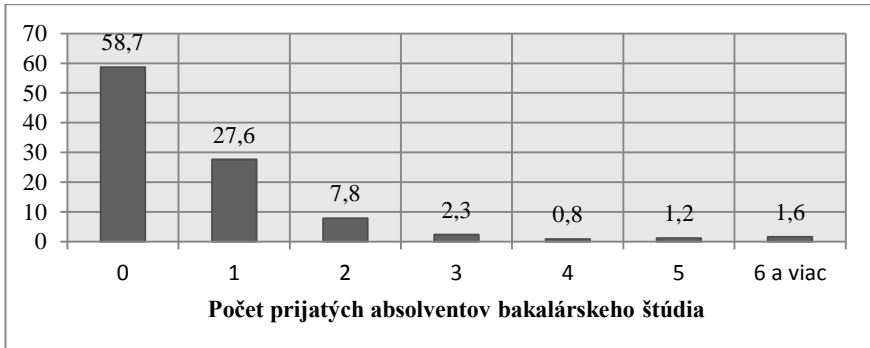
Z celkového počtu 2 653 prijatých absolventov vysokých škôl bolo 534 (16,8 %) absolventov bakalárskeho štúdia. **V priemere za posledné dva roky organizácie a firmy prijali 0,83 absolventa bakalárskeho štúdia.**

Graf 7 – Počet prijatých absolventov vysokej školy podľa dosiahnutého stupňa vzdelania

Z celkového počtu zamestnávateľov, ktorí prijali do zamestnania za posledné dva roky nejakého absolventa vysokej školy (873) **vyše polovica (58,7 %) neprijala ani jedného absolventa bakalárskeho štúdia** a približne tretina (27,6 %) zamestnala najviac jedného takéhoto absolventa. Dvoch absolventov bakalárskeho štúdia prijalo 7,8 % z nich. Troch a viac – 5,9 %. Maximálny počet prijatej kvalifikovanej pracovnej sily spomedzi absolventov bakalárskeho štúdia deklarovaný jednou firmou predstavoval 30 zamestnancov.

Graf 8 – Počet absolventov bakalárskeho štúdia prijatých za obdobie posledných dvoch rokov⁴ (v %)

⁴ Vypočítané z tých, ktorí prijali za posledné dva roky nejakého absolventa vysokej školy.

Počet prijatých absolventov bakalárskeho štúdia súvisí s **veľkosťou organizácie a odvetvím**⁵, v ktorom organizácia alebo firma pôsobí. V prípade sektora a kraja sa rozdiely nepotvrdili.

V priemere **bolo najviac prijatých absolventov bakalárskeho štúdia v posledných dvoch rokoch v odvetví bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie** (priemer: 2,79 zamestnancov). Vyšší ako celkový priemerný počet prijatých absolventov bakalárskeho štúdia (0,83) bol aj v odvetviach zdravotníctvo a sociálna pomoc (priemer: 1,49 zamestnancov), hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti, prenájom a služby (priemer: 1,07) a ostatné odvetvia (priemer: 1,03). Naopak, najnižší v školstve (priemer: 0,33), doprave, skladovaní, pošte a telekomunikáciách (priemer: 0,35).

Tabuľka 4 – Počet prijatých absolventov bakalárskeho štúdia za posledné dva roky podľa odvetvia

Odvetvie	Priemer
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo, lesníctvo	0,43
Priemysel	0,67
Stavebníctvo	0,81
Obchod (veľkoobchod, maloobchod, opravárenský servis tovarov)	0,65
Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti, prenájom a služby	1,07
Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	0,35
Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	2,79
Školstvo	0,33
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	0,64
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1,49
Ostatné	1,03
SPOLU	0,83

Pokiaľ ide o **veľkosť podniku, najväčšie šance zamestnať sa majú absolventi bakalárskeho štúdia vo veľkých podnikoch** (priemer: 3,07 zamestnancov), potom v stredne veľkých (priemer: 0,88) a najmenšie v malých firmách (priemer: 0,50 zamestnanca).

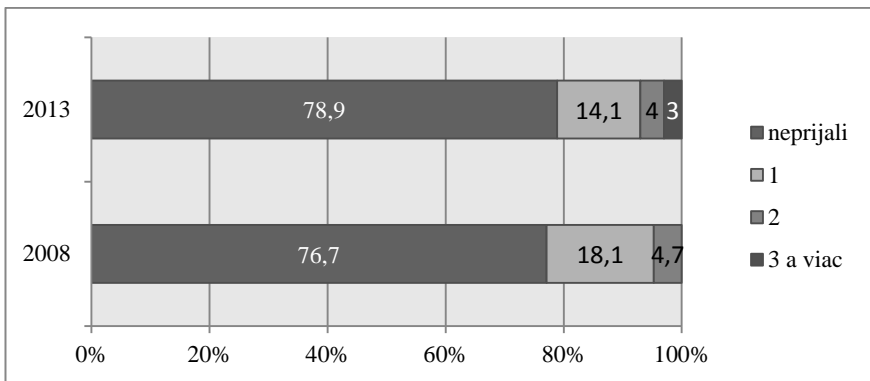
⁶ V druhostupňovej analýze sa porovnávali priemerné hodnoty prijatých absolventov bakalárskeho štúdia podľa sledovaných znakov.

Komparácia údajov

V porovnaní so zisteniami z roku 2008 možno konštatovať, že **stereotypné vnímanie bakalárskeho štúdia ako nedokončeného vysokoškolského štúdia s nejasným profesijným profilom stále pretrváva** a pravdepodobne ovplyvňuje záujem o absolventov bakalárskeho štúdia pri výbere uchádzačov o zamestnanie vo firmách a inštitúciách. Z tých zamestnávateľov, ktorí prijali za posledné dva roky vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu, väčšina neprijala absolventov bakalárskeho štúdia do zamestnania.

Graf 9 – Počet⁶ prijatých absolventov bakalárskeho štúdia v roku 2008 a 2013 (v %)

Dôvody nezájmu prijímať do zamestnania absolventov vysokých škôl

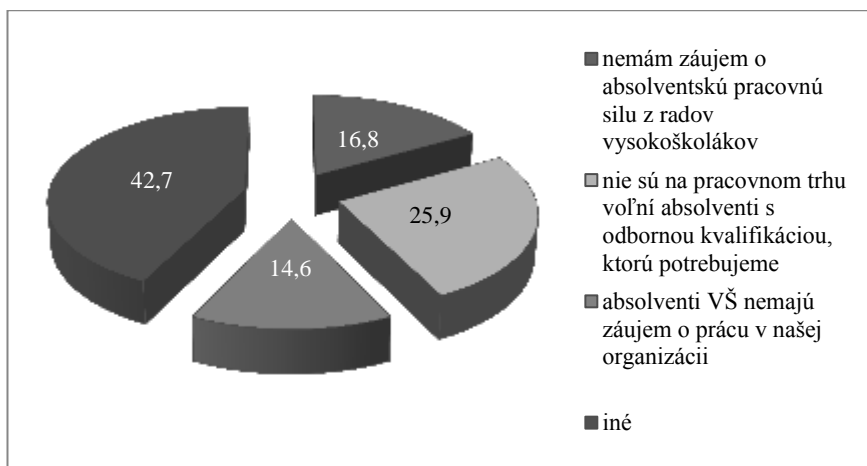
Na otázku „**Prečo ste v posledných dvoch rokoch nezamestnali absolventa vysokej školy?**“, odpovedalo 328 (86,1 %)⁷ organizácií a firiem. Štvrtina z nich (85; 25,9 %) ako dôvod uviedla, že na pracovnom trhu nie sú voľní absolventi s požadovanou odbornou kvalifikáciou. Nezáujem zo strany zamestnávateľov o absolventov vysokých škôl (55; 16,8 %) a nezáujem samotných absolventov o prácu v ich firme (48; 14,6 %) deklaroval podobný podiel zamestnávateľských subjektov.

⁶ Vypočítané z tých, ktorí prijali za posledné dva roky nejakú vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu.

⁷ Vypočítané z tých, ktorí uviedli, že za posledné dva roky síce zamestnali vysokoškolsky kvalifikovanú pracovnú silu, ale ani jedného absolventa vysokej školy (381).

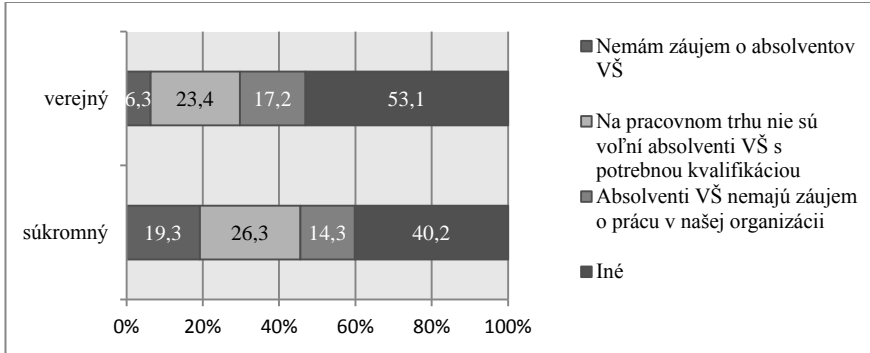
Najpočetnejšiu skupinu tvorili však tí, ktorí uviedli iné dôvody (140; 42,7 %). Pri iných dôvodoch dominovala skutočnosť, že zamestnávatelia neprijímali žiadnych nových zamestnancov (83; 62,4 %). Významným dôvodom bola aj chýbajúca prax (21; 15,8 %) a finančná situácia firmy (11; 8,3 %). Menej často boli uvádzané nedostatočné kompetencie a znalosti absolventov vysokej školy, nedostatok uchádzačov s potrebnou kvalifikáciou, potom skutočnosť, že sa absolventi nehlásili na výberové konania, ako aj fakt, že firmy okrem majiteľa nemajú iných zamestnancov.

Graf 10 – Dôvody neprijímania absolventov vysokej školy do zamestnania za posledné dva roky (v %)

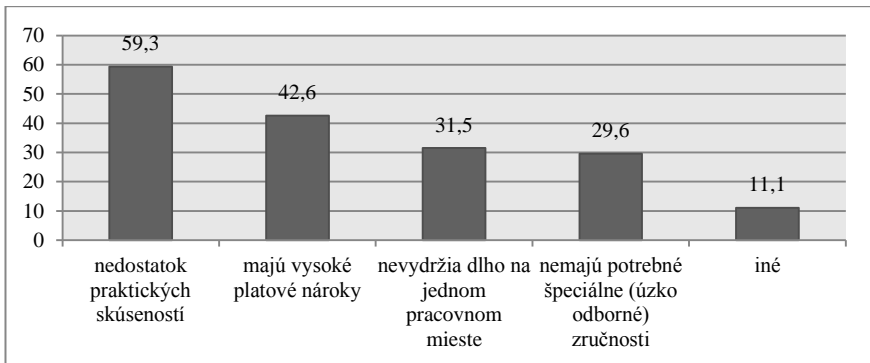
Štatisticky významné rozdiely sa potvrdili iba vo vzťahu **k sektoru**. V oboch sektoroch prevažovali iné dôvody neprijímania absolventov vysokej školy, **v súkromnom sektore tento dôvod uviedla vyše polovica firiem (53,1 %)**. Celkovo v súkromnom sektore výrazne vyšší podiel organizácií nemá záujem o absolventov vysokých škôl (19,3 %) a o niečo častejšie bol v tomto sektore uvádzaný dôvod, že nie sú voľní absolventi s požadovanou kvalifikáciou (26,3 %; verejný: 23,4 %). Naopak, vo verejnom sektore sa organizácie a inštitúcie o niečo častejšie stretávajú aj s nezaujmom samotných absolventov vysokej školy zamestnať sa v ich organizácii (17,2 %; súkromný: 14,3 %).

Graf 11 – Dôvody neprijímania absolventov vysokej školy do zamestnania podľa sektora (v %)

Vyše polovica (59,3 %) predstaviteľov firiem a organizácií, ktorí vo svojich odpovediach na predchádzajúcu otázku odpovedali, že nemajú záujem o absolventskú pracovnú silu spomedzi vysokoškolákov, uviedla ako dôvod ich celkového nezájmu nedostatok praktických skúseností a v 42,6 % prípadoch neúmerné platové požiadavky. Približne tretina zamestnávateľských subjektov uviedla ich zvýšenú fluktuáciu (31,5 %) a skutočnosť, že nedisponujú špeciálnymi (úzko odbornými) zručnosťami (29,6 %). Iné, ako vyššie uvedené dôvody, boli zastúpené v 11,1 % firiem a organizácií.

Graf 12 – Dôvody nezájmu o absolventskú pracovnú silu spomedzi vysokoškolákov (v %) ⁸

⁸ Súčet presahuje 100 % pre možnosti uvedenia viacerých odpovedí súčasne.

Na základe porovnania dôležitosti jednotlivých faktorov podľa aritmetického priemeru (1=vôbec nie dôležité/7=veľmi dôležité) sa zistilo, že **zamestnávatelia najväčší význam pri prijímaní absolventov vysokej školy do zamestnania prikladajú vyštudovanému odboru** (priemer: 5,60), **absolvovanému stupňu vzdelania** (priemer: 5,25), **zručnostiam v oblasti informačných technológií** (priemer: 5,22), **ovládaniu cudzích jazykov** (priemer: 4,96) a **praxi v odbore počas štúdia** (priemer: 4,49). Menej dôležité sú študijné výsledky (priemer: 3,33) a odborná prax v zahraničí (priemer: 3,09). Za najmenej dôležitý faktor pri prijímaní absolventov považujú oslovení zamestnávatelia štúdium v zahraničí (priemer: 2,75).

Tabuľka 5 – Miera dôležitosti jednotlivých charakteristík absolventa pri prijímaní do zamestnania

	Priemer
Stupeň vzdelania	5,25
Študijný odbor	5,60
Štúdium v zahraničí	2,75
Prax v odbore nadobudnutá počas štúdia	4,49
Prax získaná zahraničí	3,09
Študijné výsledky	3,33
Zručnosti v oblasti IT	5,22
Ovládanie cudzích jazykov	4,96

Poznámka: 1 = vôbec nie dôležité/7 = veľmi dôležité

Štatisticky významná súvislosť sa potvrdila vo vzťahu **k sektoru, odvetviu a veľkosti organizácie**⁹.

Rozdiely podľa **sektora zamestnávateľskej organizácie** potvrdili, že zatiaľ čo firmy a inštitúcie **verejného sektora** pripisujú väčšiu dôležitosť dosiahnutému stupňu vzdelania (verejný: 6,23, súkromný: 4,87) a študijnému odboru (verejný: 6,32, súkromný: 5,30), tak podniky **súkromnej sféry** kladú väčší dôraz na odbornú prax nadobudnutú počas štúdia (súkromný: 4,64, verejný: 4,09), štúdium a odbornú prax v zahraničí (štúdium: súkromný 2,89, verejný 2,40; prax: súkromný: 3,31, verejný: 2,51) a ovládaniu cudzích jazykov

⁹ V druhostupňovej analýze sa porovnávalo priemerné skóre na stupnici od 1 do 7 podľa sledovaných znakov (1= vôbec nie dôležité/7 = veľmi dôležité).

(súkromný: 5,17, verejný: 4,40). Študijným výsledkom (verejný: 3,51, súkromný: 3,23) a zručnosťami v oblasti informačných technológií (verejný: 5,09, súkromný: 5,26) sa pripisuje podobná dôležitosť v oboch sektoroch.

Celkovo firmy a inštitúcie vo verejnom sektore prikladajú najväčší význam pri rozhodovaní o prijatí do zamestnania z vybraných charakteristík podľa poradia študijnému odboru (priemer: 6,32), stupňu vzdelania (6,23) a zručnosťami v informačných technológiách (5,09). V súkromnom sektore je poradie iné: študijný odbor (5,30), zručnosti v IT (5,26) a cudzie jazyky (5,17).

Tabuľka 6 – Miera dôležitosti jednotlivých charakteristík pri prijímaní absolventa vysokej školy do zamestnania podľa sektora

Charakteristiky absolventov	Typ sektora (priemer)	
	verejný	súkromný
Stupeň vzdelania*	6,23	4,87
Študijný odbor*	6,32	5,30
Štúdium v zahraničí*	2,40	2,89
Prax v odbore počas štúdia*	4,09	4,64
Prax v zahraničí*	2,51	3,31
Študijné výsledky	3,51	3,23
Zručnosti IT	5,09	5,26
Cudzie jazyky*	4,40	5,17

Poznámka: 1 = vôbec nie dôležité/7 = veľmi dôležité *statisticky významné rozdiely

Diferencie sa prejavili aj vo vzťahu k **odvetviu** a to pri stupni vzdelania, študijnom odbore, štúdiu v zahraničí, praxi v zahraničí, zručnostiach v IT a v ovládaní cudzích jazykov. Z výsledkov je zrejmé, že najvyššiu mieru dôležitosti pripisuje stupňu vzdelania rezort školstva (priemer: 6,63), najmenšiu odvetvie dopravy, skladovania, pôšť a telekomunikácií (priemer: 4,07).

Aj vyštudovaný odbor prijímaného absolventa je veľmi dôležitý opäť pre inštitúcie odvetvia školstva (priemer: 6,57), ale aj zdravotníctva (priemer: 6,25), najmenej pre oblasť hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti, prenájom a služby (priemer: 4,71) a dopravy, pôšť a telekomunikácií (priemer: 4,72).

Význam štúdia v zahraničí vyzdvihujú pri prijímaní absolventov v najvyššej miere poľnohospodárske podniky (priemer: 3,98), v najnižšej inštitúcie verejnej správy (priemer: 1,97).

Prax v zahraničí je dôležitá najmä v poľnohospodárskych podnikoch (priemer: 4,17), pričom však uvedené kritérium sa celkovo vyznačuje nižšou mierou dôležitosti.

Zručnosti z oblasti informačných technológií považujú zamestnávateľa za dôležitú charakteristiku absolventa vysokej školy pri prijímaní do zamestnania. Najvyššiu dôležitosť jej priznali predstavitelia podnikov dopravy, pôšt a telekomunikácií (priemer 5,68) a následne v ostatných odvetviach. Najmenej dôležité sa ukázali tieto zručnosti v rezorte zdravotníctva (priemer 4,51). Aj tu však zohrávajú pomerne vysokú dôležitosť pri prijímaní absolventa vysokej školy.

Ovládanie cudzích jazykov podobne ako zručnosti informačných technológií vnímajú zo všetkých odvetví ako menej dôležité zamestnávateľa odvetvia zdravotníctva (priemer 4,16). Najvyššiu mieru významu jej pripisujú firmy a inštitúcie z dopravy (priemer 5,57), priemyslu (priemer: 5,44), hotelierstva, reštaurácií (priemer 5,39) a poľnohospodárstva (priemer 5,39).

Zatiaľ čo výsledky za odvetvie dopravy a hotelierstva sú logickým vyústením ich činnosti, v prípade poľnohospodárskych podnikov je dôležitosť kritéria cudzích jazykov otázkou.

Tabuľka 7 – Miera dôležitosti jednotlivých charakteristík pri prijímaní absolventa vysokej školy do zamestnania podľa odvetvia (priemer)

	Stup. vzdel.*	Štud. odbor [†]	Štúd. v zahr.*	Prax počas štúdia*	Prax v zahr.*	Štud. výsl.*	Zruč. IT*	Cudzí jazyky*
Poľnohosp. lesníctvo	5,33	5,67	3,88	5,11	4,17	3,56	5,11	5,39
Priemysel	5,21	5,66	3,07	4,6	3,37	3,48	5,08	5,44
Stavebníctvo	4,98	5,61	2,49	4,8	3,12	3,47	5,15	4,54
Obchod	4,15	4,86	2,59	4,24	3,25	2,71	5,39	5,07
Hotely a služby	4,69	4,71	3,05	4,79	3,55	3,24	5	5,39
Doprava	4,07	4,72	3,07	4,72	3,34	3,14	5,68	5,57
Banky	4,43	5,21	2,93	4,08	2,93	2,79	4,69	4,93
Školstvo	6,63	6,57	2,6	4,13	2,51	3,68	5,12	4,3
Verejná správa	6,17	5,83	1,97	4,07	2,27	3,35	5,37	4,29
Zdravotníctvo	5,88	6,25	2,4	4,37	2,77	3,71	4,51	4,16
Ostatné	5,05	5,42	2,78	4,61	3,14	3,19	5,54	5,28

Poznámka: 1 = vôbec nie dôležité/7 = veľmi dôležité *statisticky významné rozdiely

Štatisticky významné rozdiely podľa veľkosti organizácie sa potvrdili iba v prípade stupňa vzdelania a študijného odboru. Stupeň vzdelania aj vyštudovaný odbor sú najdôle-

žitejšie pre stredne veľké organizácie (priemer: 5,63, priemer: 5,98). V prípade praxe, štúdia v zahraničí a ovládania cudzích jazykov so zvyšovaním počtu zamestnancov podniku stúpa aj ich dôležitosť pri prijímaní absolventa vysokej školy. Podrobné údaje sú uvedené v tabuľke 8.

Tabuľka 8 – Miera dôležitosti jednotlivých charakteristík pri prijímaní absolventa vysokej školy do zamestnania podľa veľkosti podniku

Charakteristiky absolventov VŠ	Veľkosť podniku (priemer)		
	1-50	51-250	Viac ako 250
Stupeň vzdelania*	5,09	5,63	5,3
Študijný odbor*	5,44	5,98	5,65
Štúdium v zahraničí	2,7	2,78	3,06
Prax v odbore počas štúdia	4,53	4,39	4,55
Prax v zahraničí	3,04	3,08	3,51
Študijné výsledky	3,28	3,49	3,2
Zručnosti IT	5,27	5,19	4,96
Cudzie jazyky	4,94	4,96	5,09

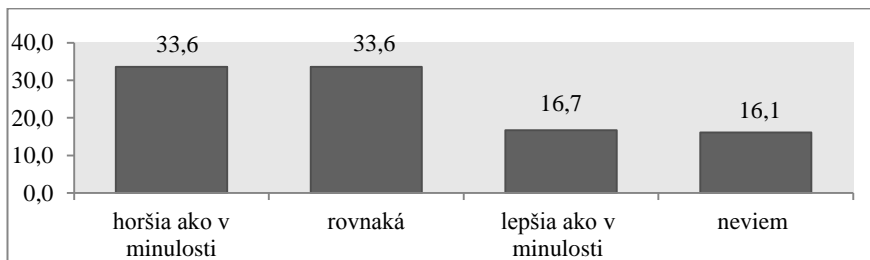
Poznámka: 1 = vôbec nie dôležité/7 = veľmi dôležité

*statisticky významné rozdiely

Teoretická a praktická pripravenosť absolventov vysokých škôl

Teoretickú pripravenosť absolventov vysokých škôl pre trh práce zhodnotila ako horšiu než v minulosti a tiež ako rovnakú tretina (33,6 %) firiem a inštitúcií, ktoré zamestnali v rokoch 2011 až 2013 nejakého absolventa vysokej školy. **Len 16,7 % z nich pripustilo jej skvalitnenie.** Na túto otázku nevedelo odpovedať až 16,1 % zamestnávateľov.

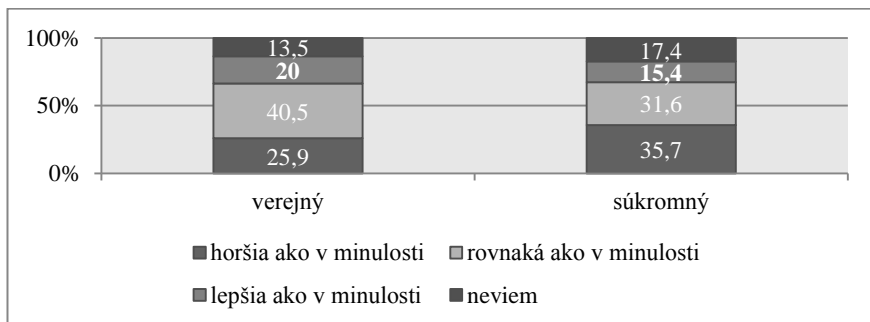
Graf 13 – Hodnotenie teoretickej pripravenosti absolventov vysokej školy (%)

Na základe druhostupňovej analýzy sa potvrdili štatisticky významné rozdiely vo vzťahu **k sektoru a veľkosti firmy**.

Teoretickú pripravenosť absolventov vysokej školy zhodnotili vo väčšej miere **ako horšiu v porovnaní s minulosťou firmy v súkromnom sektore** (35,7 %; verejný: 25,9 %). Ako rovnakú, ale aj lepšiu, organizácie vo verejnom sektore (rovnaká 40,5 %, súkromný: 31,6 %; lepšia 20,0 %, súkromný: 15,4 %).

Graf 14 – Hodnotenie teoretickej pripravenosti absolventov vysokej školy podľa sektora (%)

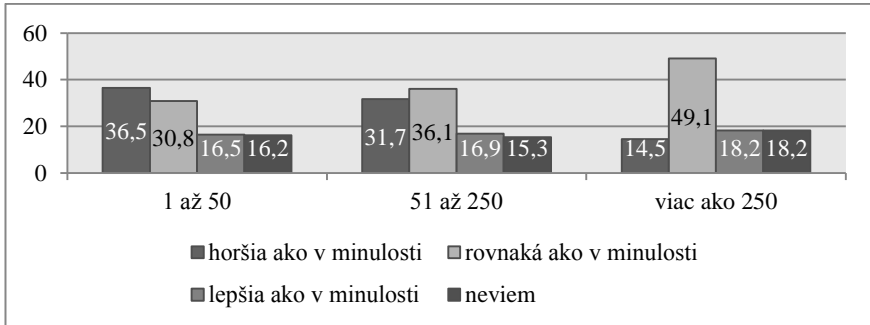

Pri **veľkosti podniku** zhodnotili teoretickú pripravenosť **ako rovnakú najmä veľké podniky, alebo organizácie** (49,1 %), **ako horšiu najmä malé firmy** (36,5 %) a ako lepšiu v porovnaní s minulosťou ju hodnotili približne v rovnakej miere. Celkovo možno konštatovať, že s **veľkosťou podniku rástol aj podiel kladných hodnotení teoretickej**

prípravenosti absolventov vysokej školy (súčet odpovedí: rovnaká a lepšia ako v minulosti).

Graf 15 – Hodnotenie teoretickej prípravenosti absolventov vysokej školy podľa veľkosti podniku (%)

Komparácia údajov

V porovnaní s výsledkami z prieskumu „Uplatnenie absolventov vysokých škôl v praxi“ z roku 2008 vyplýva, že **hodnotenie teoretickej prípravenosti absolventov vysokých škôl sa výrazne zhoršilo** zo strany zamestnávateľov. Pokým v roku 2008 teoretickú prípravenosť absolventov vysokej školy zhodnotilo ako horšiu iba 7,3 % firiem a inštitúcií, v roku 2013 to bola už tretina (33,6 %). Nárast negatívnych hodnotení tak predstavuje až 26,3 percentuálnych bodov. Zhoršenie situácie dokumentuje aj výrazný pokles kladných hodnotení. V roku 2008 teoretickú prípravenosť ako lepšiu v porovnaní s minulosťou zhodnotila polovica podnikov a inštitúcií (48,2 %), v roku 2013 to bolo iba 16,7 % (pokles o 31,5 p. b.). Celkovo možno konštatovať, že pokiaľ v roku 2008 prevažná väčšina zamestnávateľov hodnotila teoretickú prípravenosť skôr kladne (81,4 %; súčet odpovedí rovnaká a lepšia ako v minulosti), v roku 2013 to bola už iba polovica (50,3 %).

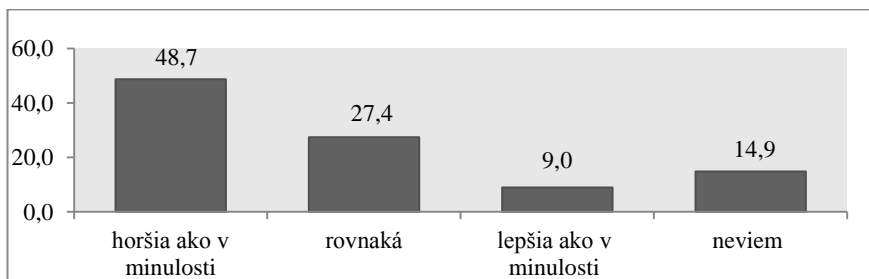
Tabuľka 9 – Hodnotenie teoretickej pripravenosti absolventov VŠ v roku 2008 a 2013

Hodnotenie		Rok (%)			
		2008		2013	
negatívne	Horšia ako v minulosti	7,3	7,3	33,6	33,6
<i>kladné</i>	Rovnaká ako v minulosti	33,2	81,4	33,6	50,3
	Lepšia ako v minulosti	48,2		16,7	
	Neviem posúdiť	11,3	11,3	16,1	16,1
	Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0

Pri praktickej pripravenosti je hodnotenie ešte nepriaznivejšie. **Až takmer polovica (48,7 %) oslovených zamestnávateľských organizácií vníma praktickú pripravenosť absolventov ako horšiu než v minulosti a 27,4 % na rovnakej úrovni. Len 9,0 % zástupcov firiem a inštitúcií je presvedčených, že v praktickej príprave absolventov pre trh práce došlo k zlepšeniu.**

Uvedené zistenia dokumentujú, že **významná časť zamestnávateľov považuje teoretickú aj praktickú pripravenosť absolventov ako horšiu než v minulosti, pričom názory na praktickú pripravenosť vyznievajú nepriaznivejšie.**

Graf 16 – Hodnotenie praktickej pripravenosti absolventov (%)

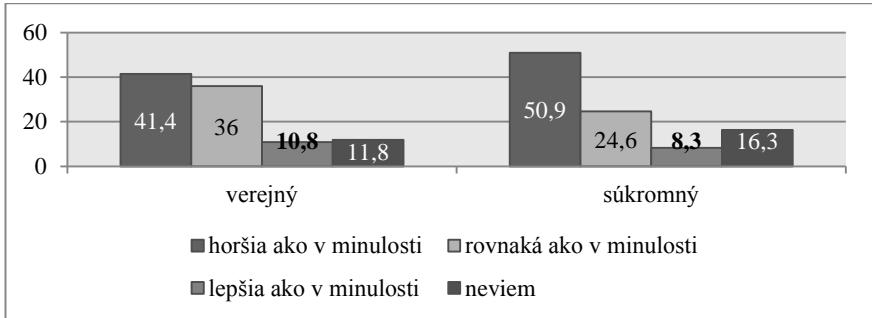

Aj názory na praktickú pripravenosť absolventov vysokých škôl diferencuje **sektor a veľkosť podniku.**

Podobne ako pri teoretickej, aj praktickú pripravenosť zhodnotili vo väčšej miere **ako horšiu v porovnaní s minulosťou firmy v súkromnom sektore (50,9 %; verejný: 41,4 %), ako rovnakú organizácie vo verejnom sektore (36,0 %, súkromný: 24,6 %).**

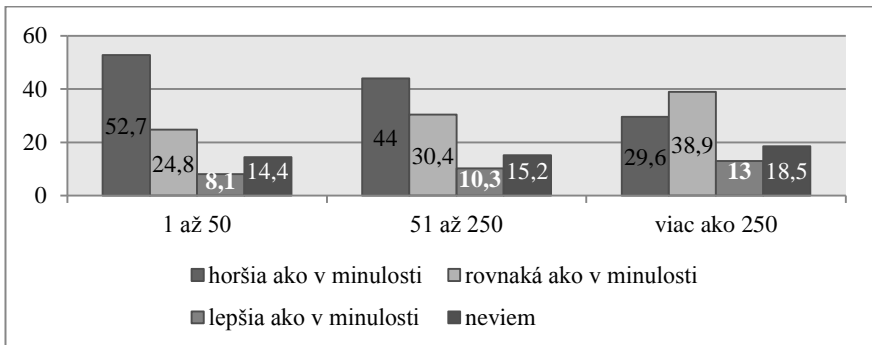
Podiel kladných hodnotení bol v oboch sektoroch podobný (verejný: 10,8 %; súkromný: 8,3 %).

Graf 17 – Hodnotenie praktickej pripravenosti absolventov vysokej školy podľa sektora (%)

Praktickú pripravenosť vnímajú **ako horšiu v porovnaní s minulosťou najmä malé a stredné firmy** (52,7 %; stredné: 44,0 %) a ako rovnakú, ale aj lepšiu veľké podniky a inštitúcie (38,9 %; lepšia: 13,0 %).

Graf 18 – Hodnotenie praktickej pripravenosti absolventov vysokej školy podľa veľkosti podniku (%)

Komparácia údajov

Ak údaje porovnáme s výsledkami zisťovania v roku 2008, zaznamenáme aj **pri hodnotení praktickej pripravenosti absolventov vysokej školy výrazný posun k negatívne hodnoteniu** (nárast o 35,9 p. b.). Zatiaľ čo v minulosti prevládalo pozitívne hodnotenie teoretickej aj praktickej pripravenosti absolventov pre trh práce, v súčasnosti dominuje v názoroch zamestnávateľov negatívne hodnotenie pripravenosti absolventov.

Tabuľka 10 – Hodnotenie praktickej pripravenosti absolventov vysokej školy v rokoch 2008 a 2013

Hodnotenie		Rok (%)			
		2008		2013	
negatívne	Horšia ako v minulosti	12,8	12,8	48,7	48,7
kladné	Rovnaká ako v minulosti	32,8	75,6	27,4	36,4
	Lepšia ako v minulosti	42,8		9,0	
	Neviem posúdiť	11,5	11,5	15,0	15,0
	Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0

Hodnotenie vybraných základných atribútov pripravenosti absolventov vysokých škôl (kompetencií) na vykonávanie práce, pre ktorú ich firma alebo organizácia zamestnala, posudzovali firmy a inštitúcie na základe vlastných skúseností. V tabuľke 11 sú uvedené priemerné hodnoty (priemerné skóre) za jednotlivé oblasti.

Tabuľka 11 – Miera pripravenosti absolventov vysokých škôl pre prax v jednotlivých kompetenciách

Kompetencia	Priemer
Odborná	3,99
Realizačná	3,44
Komunikatívna	3,59
Riadiaca manažérska	2,72

Poznámka: Respondenti pri hodnotení použili vzostupnú škálu od 1 do 7, kde 1 = minimálne a 7 = maximálne pripravení.

Na základe zistení (tabuľka 11) možno konštatovať, že **celkovo pri zamestnávateľoch prevažuje pri väčšine sledovaných kompetencií priemerná spokojnosť**. Najpriaznivejšie bola hodnotená pripravenosť absolventov vysokých škôl v oblasti **odbornej kompetencie**, teoretického zvládnutia odboru štúdia (priemer: 3,99), **následne komunikatívna kompetencia** absolventov (priemer: 3,59) predstavovaná schopnosťou komunikovať so spolupracovníkmi, viesť rokovania, vyjednávať s klientmi, obchodnými partnermi a pod.

O niečo horšia situácia je vo vnímaní **realizačnej kompetencie absolventov**, v aplikácii teoretických poznatkov do praxe, schopnosti samostatne pracovať, orientovať sa a diskutovať (priemer: 3,44). Zistené priemerné skóre naznačuje skôr slabú pripravenosť v tejto oblasti.

Najhoršiu pripravenosť uvádzali zamestnávateľa v **riadiacej schopnosti** absolventov vysokých škôl, ich rozhodovaní, prijímaní zodpovednosti a strategickom myslení (priemer: 2,72).

Z hľadiska **odborných kompetencií** zhodnotilo najviac firiem a organizácií absolventov ako dobre pripravených (33,2 %). Necelých 30 % (28,9 %) hodnotí pripravenosť ako slabú a 23,8 % ako priemernú. Z oslovených organizácií, ktorí prijali za posledné dva roky absolventa vysokej školy, 22 (3,1 %) je presvedčených, že absolventi sú veľmi dobre pripravení a 35 (5,0 %), že minimálne.

Tabuľka 12 – Miera pripravenosti absolventov pre prax v odbornej kompetencii¹⁰

Miera pripravenosti	(%)
Výborne pripravení	3,1
Dobre pripravení	33,2
Priemerne pripravení	23,8
Slabo pripravení	28,9
Minimálne pripravení	5,0
Neviem	6,1

Hodnotenie odbornej kompetencie absolventov vysokých škôl je diferencované podľa **sektora, odvetvia a veľkosti podniku**¹¹.

¹⁰ Pre potreby percentuálneho vyjadrenia výsledkov sa škála od 1 do 7 a variant odpovede „neviem“ rekatégorizovala na 6 kategórií: „minimálne pripravení“ (1), „slabo pripravení“ (2 až 3), „priemerne pripravení“ (4), „dobře pripravení“ (5 až 6), „výborne pripravení“ (7) a „nevím“.

Odborné kompetencie absolventov vysokej školy boli **lepšie hodnotené v podnikoch a organizáciách vo verejnom** (priemer: 4,42) než v súkromnom sektore (priemer: 3,84).

Z hľadiska **odvetvia** boli **najlepšie hodnotené v oblasti bankovníctva, poisťovníctva, finančného sprostredkovania (priemer: 4,69), školstva (4,57) a verejnej správy, obrany, povinného zabezpečenia (4,36)**, naopak, najnižšie priemerné skóre získali v poľnohospodárstve, poľovníctve, lesníctve (3,61).

Tabuľka 13 – Miera pripravenosti absolventov vysokej školy pre prax v odbornej kompetencii podľa odvetvia (priemer)

Odvetvie	Priemer
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo, lesníctvo	3,61
Priemysel	3,78
Stavebníctvo	3,97
Obchod (veľkoobchod, maloobchod, opravárenský servis tovarov)	3,69
Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti, prenájom a služby	3,82
Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	3,79
Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	4,69
Školstvo	4,57
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	4,36
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3,85
Ostatné	3,93
Spolu	3,99

Poznámka: 1 = minimálne/ 7 = maximálne pripravení

Pri **veľkosti podniku** sa zistilo **najvyššie priemerné hodnotenie odborných kompetencií vo veľkých firmách a inštitúciách** (priemer: 4,33), celkovo sa s **veľkosťou podniku zvyšovala aj spokojnosť v tejto oblasti** (1 až 50 zamestnancov: 3,86 a 51 až 250 zamestnancov: 4,20).

¹¹ V druhostupňovej analýze sme porovnávali priemerné skóre podľa sledovaných znakov na škále od 1 do 7 (1 = minimálne/ 7 = maximálne pripravení).

Komparácia údajov¹²

Z porovnania výsledkov s rokom 2008 vyplýva, že **hodnotenie zamestnávateľov absolventov vysokých škôl v odbornej kompetencii sa zhoršilo**. Ako slabo a minimálne pripravených ich vníma až o 21,5 percentuálnych bodov viac opýtaných ako to bolo v roku 2008. A naopak, poklesol podiel tých zamestnávateľských subjektov, ktorí potvrdili dobrú a výbornú pripravenosť v tejto oblasti (pokles o 17,7 p. b.).

Tabuľka 14 – Porovnanie miery pripravenosti absolventov pre prax v odbornej kompetencii v roku 2008 a 2013 (%)

Miera pripravenosti	2008	2013	Rozdiel (v p. b.)
Výborne pripravení	16,1	3,3	-12,8
Dobre pripravení	40,2	35,3	-4,9
Priemerne pripravení	29,8	25,3	-4,5
Slabo pripravení	13,8	30,8	+17
Minimálne pripravení	0,1	5,3	+5,2

Realizačné kompetencie absolventov, tzn. aplikácie teoretických poznatkov do praxe, schopnosť samostatne pracovať, orientovať sa a diskutovať vníma takmer polovica zamestnávateľských organizácií ako slabé (41,7 %), pričom 21,6 % ich hodnotí ako priemerné a 20,6 % ako dobré. Približne každý desiaty (9,6 %) poukázal na minimálne schopnosti absolventov v danej oblasti a iba 2,3 % ich považuje za veľmi dobré.

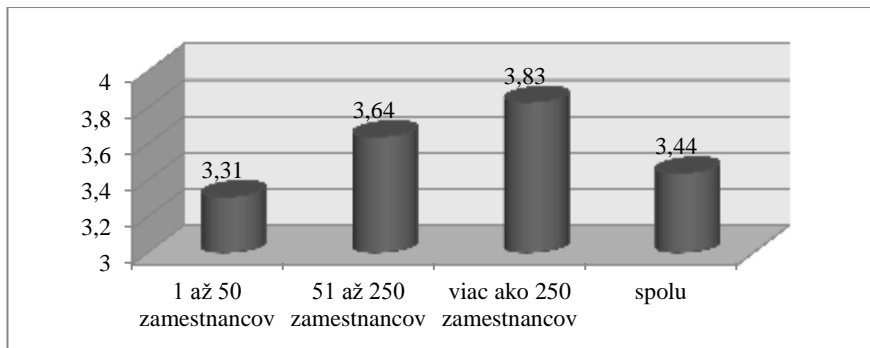
Tabuľka 15 – Miera pripravenosti absolventov pre prax v realizačnej kompetencii

Miera pripravenosti	(%)
Výborne pripravení	2,3
Dobre pripravení	20,6
Priemerne pripravení	21,6
Slabo pripravení	41,7
Minimálne pripravení	9,6
Neviem	4,1

¹² Pre možnosti porovnania údajov bola škála z roku 2013 (1-7 a neviem) rekatégorizovaná na päťbodovú (1-5), pričom kategória neviem bola vyňatá z porovnania (hodnoty boli zaradené medzi „ne-uvedené“). Následne sa výsledky z roku 2013 opätovne prepočítali (pozri tabuľku 14).

Hodnotenie **realizačnej kompetencie** absolventov vysokých škôl ovplyvňuje **sektor a veľkosť podniku**. Realizačnú kompetenciu absolventov vysokých škôl **lepšie hodnotili predstavitelia zamestnávateľov vo verejnom sektore** (priemer: 3,81; súkromný: 3,32) **a vo veľkých podnikoch a inštitúciách** (3,83). Celkovo s vyšším počtom zamestnancov sa zvyšovalo aj priemerné skóre v realizačnej kompetencii.

Graf 19 – Miera pripravenosti absolventov vysokej školy pre prax v realizačnej kompetencii podľa veľkosti podniku (priemer)

Komparácia údajov

Z porovnania výsledkov s rokom 2008 vyplýva, že **hodnotenie zamestnávateľov absolventov vysokých škôl sa v realizačnej kompetencii výrazne zhoršilo**, dokonca vo väčšej miere ako pri odbornej kompetencii. Ako slabo a minimálne pripravených ich vníma vyše polovica zamestnávateľov (53,5 %), ktorí za posledné dva roky prijali aspoň jedného absolventa. Oproti roku 2008 je to až o 41,8 p. b. viac. A naopak, poklesol podiel tých zamestnávateľských subjektov, ktorí potvrdili dobrú a výbornú pripravenosť v tejto oblasti (pokles o 23,7 p. b.).

Tabuľka 16 – Porovnanie miery pripravenosti absolventov pre prax v realizačnej kompetencii v roku 2008 a 2013 (%)

Miera pripravenosti	2008	2013	Rozdiel (v p. b.)
Výborne pripravení	10,2	2,4	-7,8
Dobre pripravení	37,4	21,5	-15,9
Priemerne pripravení	40,8	22,6	-18,2
Slabo pripravení	11,6	43,5	+31,9
Minimálne pripravení	0,1	10,0	+9,9

Aj v hodnotení **komunikačných schopností** absolventov prevažuje skôr nespokojnosť. Až 37,5 % zamestnávateľov uviedlo, že komunikačné kompetencie absolventov vysokých škôl sú slabé, približne každý piaty (19,8 %) ich považuje za priemerné a 27,3 % za dobré. Niektoré podniky vnímajú komunikačné schopnosti absolventov ako veľmi dobré (2,1 %), iné ich hodnotia ako nedostatočné (8,6 %).

Tabuľka 17 – Miera pripravenosti absolventov pre prax v komunikatívnej kompetencii

Miera pripravenosti	(%)
Výborne pripravení	2,1
Dobre pripravení	27,3
Priemerne pripravení	19,8
Slabo pripravení	37,5
Minimálne pripravení	8,6
Neviem	4,7

Hodnotenie komunikačných kompetencií je tak ako v prípade odborných zručností diferencované podľa **sektora, odvetvia a veľkosti podniku**. Komunikačné zručnosti absolventov vysokej školy boli **lepšie hodnotené v podnikoch a organizáciách vo verejnom** (priemer: 4,03) než v súkromnom sektore (priemer: 3,45).

Z hľadiska **odvetvia** získali **najlepšie výsledky v oblasti verejnej správy, obrany, povinného zabezpečenia (priemer: 4,43) a školstva (4,0)** a naopak, najnižšie priemerné skóre získali v stavebníctve (3,19).

Tabuľka 18 – Miera pripravenosti absolventov vysokej školy pre prax v komunikačnej kompetencii podľa odvetvia (priemer)

Odvetvie	Priemer
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo, lesníctvo	3,56
Priemysel	3,62
Stavebníctvo	3,19
Obchod (veľkoobchod, maloobchod, opravárenský servis tovarov)	3,66
Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti, prenájom a služby	3,46
Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	3,66
Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	3,36
Školstvo	4,0
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	4,43
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3,35
Ostatné	3,44
Spolu	3,59

Poznámka: 1 = minimálne/7 = maximálne pripravení

Pri veľkosti podniku sa zistilo najvyššie priemerné hodnotenie komunikačných schopností v stredne veľkých firmách a inštitúciách (51 až 250 zamestnancov: 4,02), potom vo veľkých podnikoch (3,84) a najnižšie v malých firmách (3,40).

Komparácia údajov

Z porovnania zistení s rokom 2008 vyplýva, že aj hodnotenie zamestnávateľov absolventov vysokých škôl v komunikatívnej kompetencii sa zhoršilo. Ako slabo a minimálne pripravených ich vníma až o 38,5 percentuálnych bodov viac než v roku 2008. Zároveň poklesol podiel tých, ktorí potvrdili dobrú a výbornú pripravenosť v tejto oblasti (pokles o 22,9 p. b.).

Tabuľka 19 – Porovnanie miery pripravenosti absolventov pre prax v komunikačnej kompetencii v roku 2008 a 2013 (%)

Miera pripravenosti	2008	2013	Rozdiel (v p. b.)
Výborne pripravení	13,2	2,2	-11
Dobre pripravení	40,6	28,7	-11,9
Priemerne pripravení	36,3	20,8	-15,5
Slabo pripravení	9,6	39,3	+29,7
Minimálne pripravení	0,3	9,1	+8,8

Najhoršie výsledky sa potvrdili **v riadiacej a manažérskej kompetencii absolventov vysokej školy**. Takmer polovica zamestnávateľov (46,9 %) s prijatým absolventom vysokej školy za roky 2011-2013 poukázala na slabú pripravenosť absolventov v danej oblasti a len každý desiaty zamestnávateľ (9,4 %) vníma ich riadiace a manažérske schopnosti ako dobré.

Vysoké zastúpenie v súbore vykazuje aj názor, že absolventi vysokých škôl majú len minimálnu prípravu pre riadiacu a manažérsku činnosť v praxi (21,2 %).

Tabuľka 20 – Miera pripravenosti absolventov pre prax v riadiacej/manažérskej kompetencii

Miera pripravenosti	(%)
Výborne pripravení	1,0
Dobre pripravení	9,4
Priemerne pripravení	15,1
Slabo pripravení	46,9
Minimálne pripravení	21,2
Neviem	6,5

Štatisticky významné rozdiely v hodnotení riadiacej/manažérskej kompetencii sa potvrdili iba vo vzťahu **k sektoru**. Rovnako ako v ostatných sledovaných schopnostiach a zručnostiach, aj v riadiacej kompetencii **získali absolventi vysokej školy vo verejnom sektore vyššie priemerné hodnotenie** (priemer: 3,04; súkromný: 2,62).

Komparácia údajov

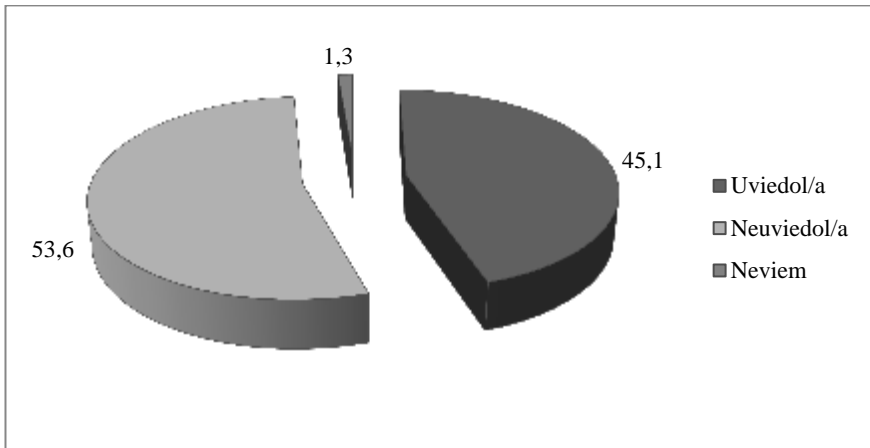
Z porovnania zistení s rokom 2008 vyplýva, že **hodnotenie zamestnávateľov absolventov vysokých škôl v riadiacej/manažérskej kompetencii v sledovaných zručnostiach a schopnostiach sa zhoršilo najvýraznejšie**. Ako slabo a minimálne pripravených v tejto oblasti ich vníma väčšina zamestnávateľov (68,1 %), nárast nepriaznivého hodnotenia predstavuje až 56,6 percentuálnych bodov. Naopak, výrazne poklesol podiel tých, ktorí potvrdili dobrú a výbornú pripravenosť v tejto oblasti (pokles o 37,4 p. b.).

Tabuľka 21 – Porovnanie miery pripravenosti absolventov pre prax v riadiacej kompetencii v rokoch 2008 a 2013 (%)

Miera pripravenosti	2008	2013	Rozdiel (v p. b.)
Výborne pripravení	10,3	1,0	-9,3
Dobre pripravení	37,5	9,4	-28,1
Priemerne pripravení	40,3	15,1	-25,2
Slabo pripravení	11,2	46,9	+35,7
Minimálne pripravení	0,3	21,2	+20,9
Neviem posúdiť	0,5	6,5	+6

Nedostatky v príprave absolventov vysokej školy pre prax z pohľadu zamestnávateľských organizácií

Na otvorenú otázku, **aké boli najväčšie nedostatky v príprave absolventov pre prax**, odpovedalo 394 (45,1 %) zamestnávateľov. Až 53,6 % opýtaných sa nevyjadrilo a 1,3 % zamestnávateľov na otázku nedokázalo odpovedať. Štatisticky významné rozdiely sa potvrdili iba vo vzťahu **k sektoru**.

Graf 20 – Nedostatky v príprave absolventov vysokej školy pre prax (%)¹³

Svoje výhrady prezentovali častejšie zamestnávateľia zo súkromného sektora (47,8 %) než z verejného (37,5 %), ktorí častejšie odpoveď neuviedli (verejný sektor: 60,7 %, súkromný sektor: 51,3 %), alebo nevedeli odpovedať (verejný sektor: 1,8 %, súkromný sektor: 1,0 %).

Z tých odpovedí, v ktorých zamestnávateľské subjekty konkretizovali svoje výhrady vyplynulo, že **absolventi vysokých škôl majú málo praxe (24,4 %)**. Vo svojich výhradách výrazne kritizovali súčasný systém vysokoškolského vzdelávania, pretože podľa ich názoru **nedokáže výučba efektívne prepojiť teóriu a prax (16,0 %)**, absolventi nie sú dostatočne samostatní (11,4 %), vzdelávací systém je zastaraný (10,9 %), štúdium je príliš orientované na získavanie teoretických poznatkov (9,9 %) a absolventi by mali mať prax priamo v podnikoch, v ktorých by sa chceli po ukončení štúdia zamestnať (8,9 %).

Podľa ďalších vyjadrení majú niektoré slovenské vysoké školy nízku úroveň (6,6 %) a nedokážu mladých ľudí pripraviť na dostatočnej jazykovej úrovni (5,6 %). Okrem toho zamestnávateľia poukázali na skutočnosť, že pracovné výkony absolventov sú veľmi slabé, pritom majú absolventi vysoké ambície a chcú čo najviac zarobiť (2,5 %). Zároveň niektorí mladí ľudia, podľa ich názoru, pri výbere štúdia považujú za najdôležitejšie kritérium nízku náročnosť štúdia (1,0 %).

Iba veľmi malý počet zamestnávateľských organizácií sa vyjadril kladne a títo zamestnávateľia sa domnievali, že niektorí absolventi vysokých škôl boli šikovní a bez problémov

¹³ Vypočítané z počtu tých zamestnávateľov, ktorí za posledné dva roky prijali aspoň jedného absolventa školy vysokej školy (873).

a ťažkostí sa adaptovali v pracovnom procese (1,8 %). Štyria (1,0 %) opýtaní mali so zamestnaním absolventov vysokých škôl dobré skúsenosti.

Z prezentovaných údajov je zrejmé, že zamestnávateľské subjekty vidia najväčšie nedostatky pri príprave absolventov vysokej školy v obsahu vysokoškolského vzdelávania, predovšetkým v nedostatku praktických skúseností a nedostatočnom prepojení teórie a praxe v rámci štúdia.

Tabuľka 22 – Najväčšie nedostatky v príprave absolventov vysokých škôl pre prax

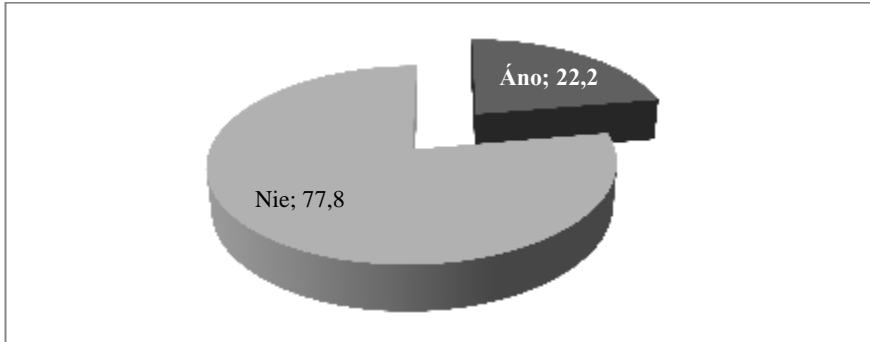
Najväčšie nedostatky v príprave absolventov VŠ pre prax	Počet	%
Absolventom chýba prax	96	24,4
Nie sú samostatní	45	11,4
Neovládajú na dobrej úrovni cudzie jazyky	22	5,6
Mali by mať prax priamo v podnikoch	35	8,9
Vzdelávací systém na vysokých školách je zastaraný	43	10,9
V rámci štúdia nie je prepojená teória s praxou	63	16,0
Často si vyberajú „ľahké“ odbory	4	1,0
Vysokoškolské štúdium je príliš teoretické	39	9,9
Absolventi sa bez problémov adaptujú v pracovnom procese	7	1,8
So zamestnaním absolventov máme dobré skúsenosti	4	1,0
Absolventi majú vysoké ambície a nároky na plat	10	2,5
Niektoré vysoké školy majú slabú úroveň	26	6,6
Spolu	394	100,0

Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami a jej hodnotenie

Spolupráca zamestnávateľov a dobré pracovné vzťahy s vysokými školami na Slovensku zohrávajú významnú úlohu nielen pri príprave absolventov, ale aj pri ich vstupe na trh práce a uplatnení sa. **Väčšina zamestnávateľských subjektov (1 659; 77,8 %) neudr-**

žiava v súčasnosti nijaké vzťahy s vysokými školami, naopak, vzájomnú spoluprácu s niektorou vysokou školou na Slovensku potvrdilo 474 zamestnávateľov (22,2 %).

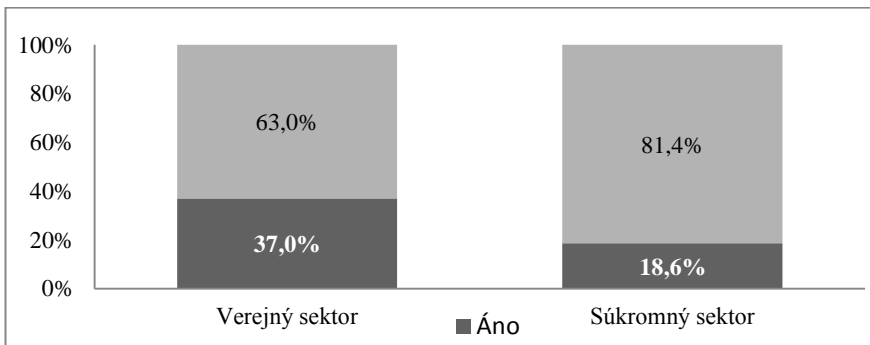
Graf 21 – Spolupráca s niektorou vysokou školou na Slovenku (%)

Spolupráca podnikov a inštitúcií s vysokými školami je diferencovaná podľa **sektora, veľkosti podniku, odvetvia a kraja**.

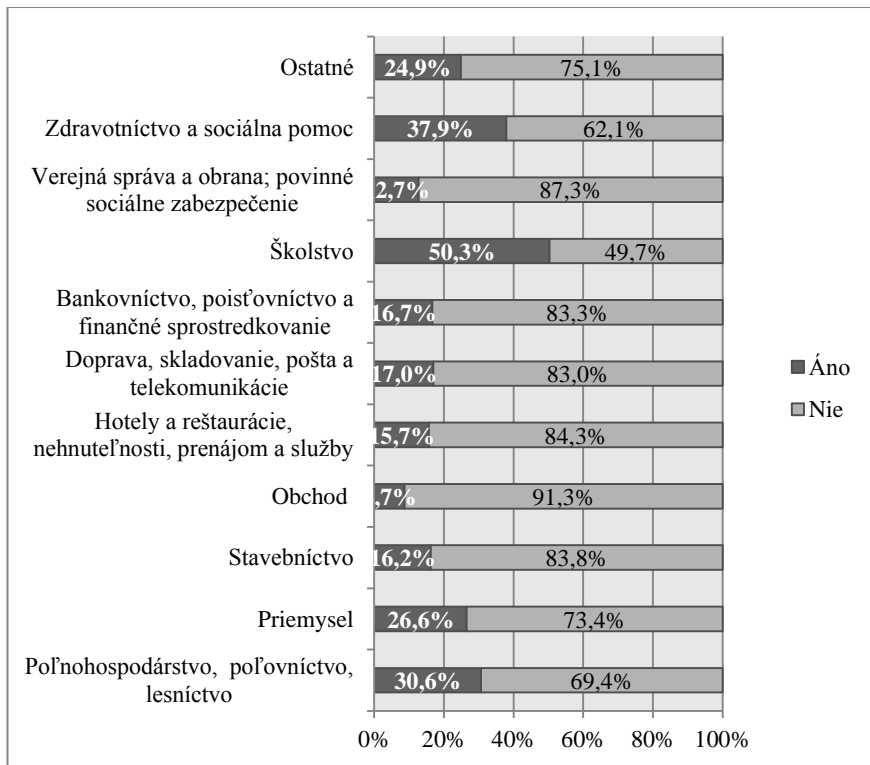
Podľa sektorovej štruktúry 37,0 % zamestnávateľov vo verejnom sektore a 18,6 % zamestnávateľov v súkromnom sektore spolupracujú s vysokými školami. **V súkromnom sektore je percento inštitúcií a firiem, ktoré nespupracujú so žiadnou vysokou školou vyššie, až 81,4 %.**

Graf 22 – Spolupráca zamestávateľov s vysokými školami podľa sektora

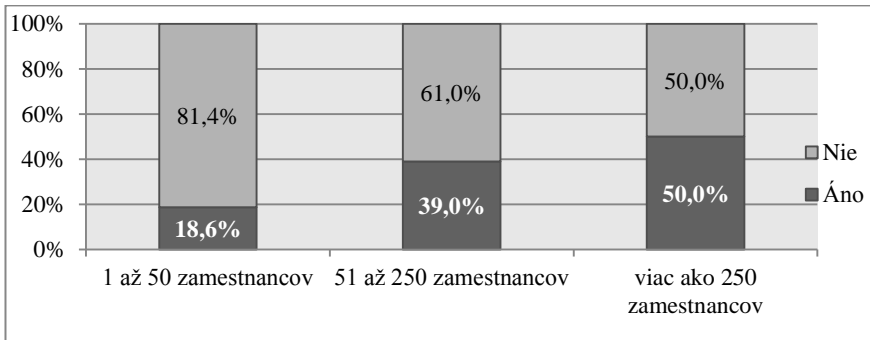
S vysokými školami na Slovensku najčastejšie spolupracujú firmy a organizácie pôsobiace v rezorte školstva (50,3 %), zdravotníctva a sociálnej pomoci (37,9 %) a poľnohospodárstva, poľovníctva a lesníctva (30,6 %). Spoluprácu s vysokými školami udržiava aj vyše pätina zamestnávateľov v odvetví priemyslu (26,6 %) a ostatných odvetví (24,9 %). Najmenej deklarovali spoluprácu zamestnávateľské subjekty v odvetví obchodu (8,7 %).

Graf 23 – Spolupráca zamestávateľov s vysokými školami podľa odvetvia

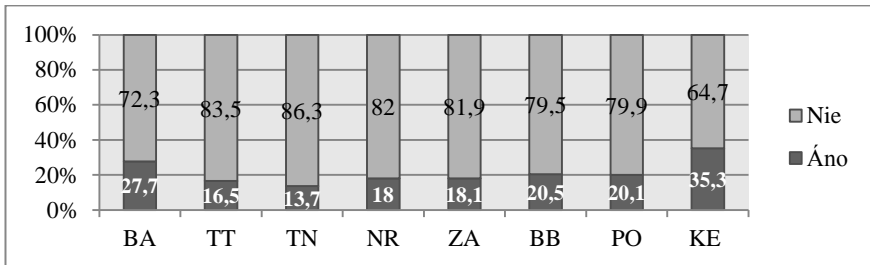

Podľa veľkosti organizácie najviac spolupracujú s vysokými školami veľké zamestnávateľské organizácie (50,0 %), ktoré majú vyše 250 zamestnancov. Stredne veľké organizácie spoluprácu s vysokými školami potvrdili v 39,0 %. Najnižšie percento spolupráce s vysokými školami (18,6 %) sa zistilo pri malých firmách.

Graf 24 – Spolupráca s vysokými školami podľa veľkosti zamestnávateľa

Podľa kraja udržiavajú nejaké vzťahy s niektorou vysokou školou v najvyššej miere podniky a inštitúcie v Košickom kraji (35,3 %), potom v Bratislavskom (27,7 %) a najmenej v Trenčianskom kraji (13,7 %). Percento deklarovanej spolupráce v ostatných krajoch uvádza graf 25.

Graf 25 – Spolupráca s vysokými školami podľa kraja (%)

Zamestnávateľia spolupracujú najčastejšie s verejnými vysokými školami technického zamerania – Slovenská technická univerzita v Bratislave (23,2 %), Technická univerzita v Košiciach (20,0 %) a Žilinská univerzita v Žiline (17,4 %). Vyššia miera spolupráce sa zaznamenala aj v prípade Univerzity Komenského (15,8 %), Univerzity P. J. Šafárika (11,1 %), Slovenskej poľnohospodárskej univerzity (10,6 %), Univerzity Mateja Bela, Ekonomickej univerzity a Prešovskej univerzity (všetky tri 10,0 %).

Tabuľka 23 – Spolupráca zamestnávateľov s vysokými školami podľa sektora¹⁴

Vysoká škola	Spolu		Verejný sektor		Súkromný sektor	
	počet	%	počet	%	počet	%
Bratislava – Slovenská technická univerzita	107	23,2	17	12,8	85	27,3
Košice – Technická univerzita	92	20,0	29	21,8	60	19,3
Žilina – Žilinská univerzita	80	17,4	15	11,3	63	20,3
Bratislava – Univerzita Komen- ského	73	15,8	22	16,5	48	15,4
Košice – Univerzita P. J. Šafárika	51	11,1	31	23,3	15	4,8
Nitra – Slovenská poľnohospodár- ska univerzita	49	10,6	15	11,3	32	10,3
Banská Bystrica – Univerzita Mateja Bela	46	10,0	12	9,0	32	10,3
Bratislava – Ekonomická univerzi- ta	46	10,0	8	6,0	38	12,2
Prešov – Prešovská univerzita	46	10,0	32	24,1	13	4,2
Nitra – Univerzita Konštantína Filozofa	37	8,0	21	15,8	14	4,5
Zvolen – Technická univerzita	28	6,1	4	3,0	23	7,4
Trnava – Trnavská univerzita	20	2,3	8	6,0	11	3,5
Bratislava – Slovenská zdravotníč- ka univerzita	18	3,9	9	6,8	9	2,9
Košice – Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie	18	3,9	4	3,0	13	4,2

¹⁴ Do tabuľky 23 nie je zaradená súkromná vysoká škola Banská Štiavnica – Hudobná a umelecká akadémia Jána Albrechta, s ktorou žiadny z oslovených zamestnávateľov, ktorí sa zúčastnili prieskumu, nespolupracuje.

Bratislava – Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	16	3,5	11	8,3	5	1,6
Ružomberok – Katolícka univerzita	16	3,5	7	5,3	8	2,6
Trenčín – Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka	14	3,0	7	5,3	6	1,9
Trnava – Univerzita sv. Cyrila a Metoda	14	3,0	4	3,0	10	3,2
Bratislava – Vysoká škola múzických umení	12	2,6	6	4,5	6	1,9
Bratislava – Paneurópska vysoká škola	10	2,2	2	1,5	7	2,3
Bratislava – Vysoká škola výtvarných umení	10	2,2	2	1,5	8	2,6
Dubnica nad Váhom – Dubnický technologický inštitút	10	2,2	5	3,8	3	1,0
Liptovský Mikuláš – Akadémia ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika	10	2,2	2	1,5	7	2,3
Bratislava – Vysoká škola ekonomie a manažmentu verejnej správy	7	1,5	1	0,8	6	1,9
Banská Bystrica – Akadémia umení	6	1,3	2	1,5	3	1,0
Košice – Vysoká škola bezpečnostného manažerstva	6	1,3	3	2,3	3	1,0
Bratislava – Akadémia policajného zboru	5	1,1	2	1,5	3	1,0
Bratislava – Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií	4	0,9	1	0,8	2	0,6
Bratislava – Vysoká škola Goethe Uni	4	0,9	1	0,8	3	1,0
Komárno – Univerzita J. Selyeho	4	0,9	3	2,3	1	0,3

Tabuľka 23 – Pokračovanie

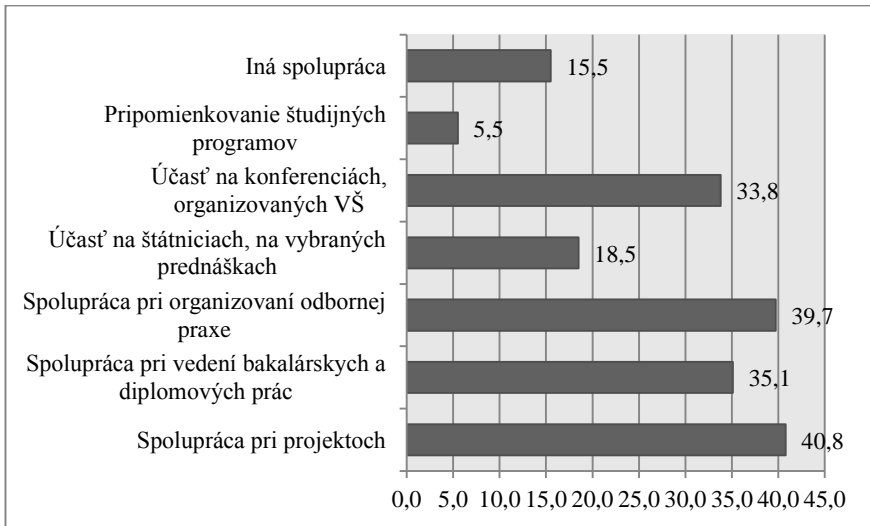
Vysoká škola	Spolu		Verejný sektor		Súkromný sektor	
	počet	%	počet	%	počet	%
Trenčín – Vysoká škola manažmentu	4	0,9	0	0	4	1,3
Bratislava – Akadémia médií	1	0,2	1	0,8	0	0
Prešov – Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia	1	0,2	0	0	1	0,3
Skalica – Stredoeurópska vysoká škola	1	0,2	0	0	1	0,3

Počet rôznych foriem spolupráce medzi zamestnávateľmi a vysokými školami.

Poznámka: Súčet odpovedí presahuje 100 % pre možnosti uviesť viac odpovedí súčasne.

Forma spolupráce s vysokými školami

Zamestnávateľské organizácie spolupracujú s vysokými školami najčastejšie pri projektoch (40,8 %) a pri organizovaní odbornej praxe študentov (39,7 %). Spoluprácu pri vedení bakalárskych a diplomových prác (35,1 %) a účasť inštitúcií a firiem na konferenciách (33,8 %), ktoré organizujú vysoké školy, uviedla tretina zamestnávateľov. Necelá $\frac{1}{5}$ zamestnávateľov (18,5 %) sa zúčastňuje na štátniciach a na vybraných prednáškach vysokých škôl. Iba 5,5 % pripomienkuje študijné programy vysokých škôl. Inú formu spolupráce s vysokými školami potvrdilo 15,5 % podnikov a organizácií.

Graf 26 – Druh spolupráce zamestnávateľov s vysokými školami (%)

Poznámka: Súčet odpovedí presahuje 100 % pre možnosti uviesť viac odpovedí súčasne.

Kritériá hodnotenia vysokých škôl

V realizovanom prieskume sa zisťovalo, **na základe akých kritérií zamestnávatelia hodnotia a členia vysoké školy/fakulty** na lepšie alebo horšie¹⁵. Či pri prijímaní absolventov skôr preferujú vlastné skúsenosti, ktoré získali z predchádzajúceho obdobia pri zamestnaní absolventov, alebo je to na základe rankingu vysokých škôl/fakúlt zverejneného rôznymi agentúrami.

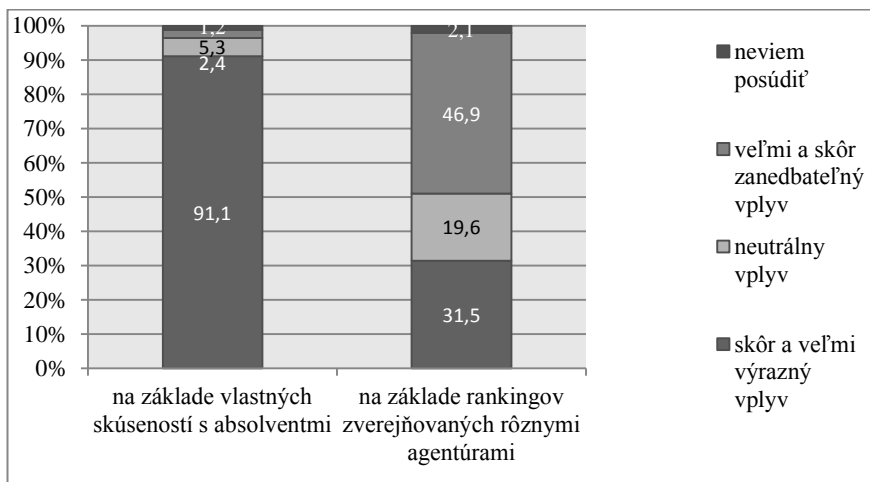
¹⁵ Dané otázky boli merané na vzostupnej škále od 1 do 7 (1 = veľmi zanedbateľný vplyv/7 = veľmi významný vplyv) spolu s variantom „neviem posúdiť“. V prípade prvostupňového triedenia sa použila rekategorizácia zvolenej škály, kde hodnoty 1 až 3 reprezentujú „veľmi a skôr zanedbateľný vplyv“, 4 „neutrálny vplyv“, 5 až 7 „skôr a veľmi významný vplyv“ plus variant odpovede „neviem“. V druhostupňovej analýze sa porovnávalo priemerné skóre v rámci sledovaných znakov (bez variantu „neviem“).

V prípade vplyvu vlastných skúseností na hodnotenie vysokých škôl odpovedalo 169 zamestnávateľov. Pre väčšinu z nich (91,1 %) zohrávajú rozhodujúci význam vlastné skúsenosti pri posudzovaní kvality vysokých škôl/fakúlt. Dané zistenie potvrdzuje aj celková priemerná hodnota – 6,16, čo na stupnici od 1 do 7 predstavuje skôr významný vplyv vlastných skúseností na hodnotenie vysokých škôl zo strany zamestnávateľov.

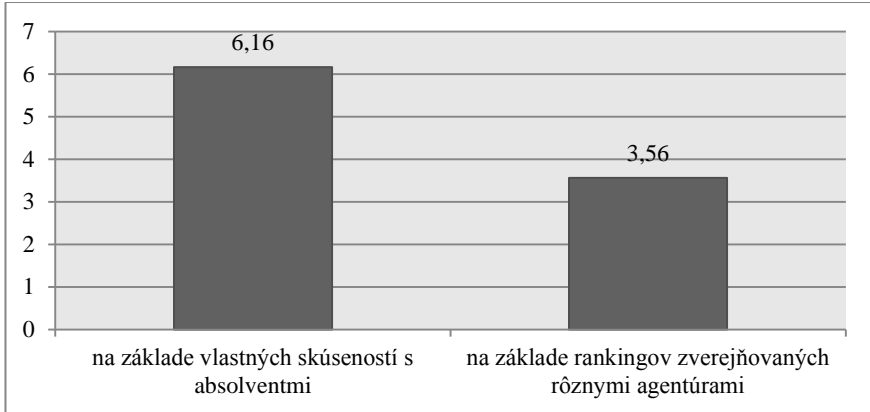
Na otázku o **vplyve rankingov** na hodnotenie vysokých škôl odpovedalo 143 zamestnávateľských subjektov. Zo zistení vyplýva, že takmer polovica oslovených zamestnávateľov (46,9 %) považuje ranking vysokých škôl za málo významný a približne tretina subjektov (31,5 %) za významný pri hodnotení kvality vysokých škôl. Na stupnici od 1 do 7 rankingy zverejňované rôznymi agentúrami získali priemerné skóre vo výške 3,56, čo predstavuje stredne významný vplyv.

Z uvedeného vyplýva, že **zamestnávatelia väčšinou prihlasujú na vlastné skúsenosti so zamestnávaním absolventov pri hodnotení vysokých škôl a iba približne tretinu z nich ovplyvňujú aj rankingy vysokých škôl, ktoré zverejňujú niektoré agentúry.**

Graf 27 – Na základe čoho zamestnávatelia členia vysoké školy na lepšie a horšie (%)

Graf 28 – Na základe čoho zamestnávateľa členia vysoké školy na lepšie a horšie (priemer)

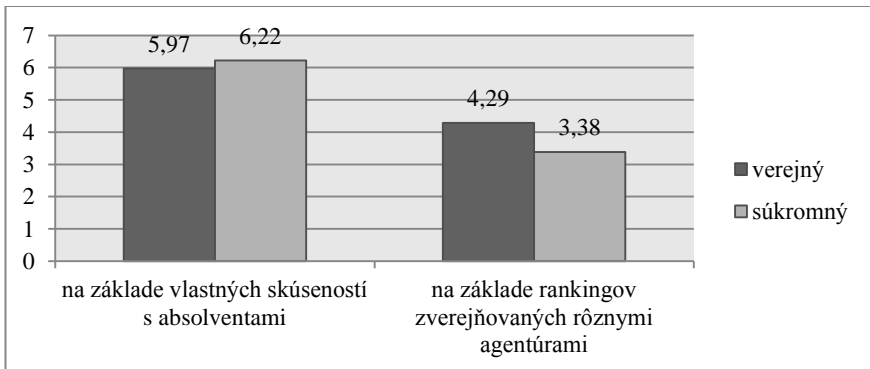

Poznámka: 1 = veľmi zanedbateľný vplyv/7 = veľmi významný vplyv

V druhostupňovej analýze sa porovnávali priemerné hodnoty podľa sledovaných znakov. Štatisticky významné rozdiely sa potvrdili v prípade vplyvu **vlastných skúseností** vo vzťahu k **odvetviu** a v prípade **vplyvu rankingov** podľa **sektora** a **odvetvia**.

Vo vzťahu k **sektoru** sa zistilo, že **zverejňovaným rankingom agentúrami pripisujú väčší význam vo verejnom** (priemer: 4,29) než v súkromnom sektore (priemer: 3,38).

Graf 29 – Na základe čoho zamestnávateľa členia vysoké školy na lepšie a horšie podľa sektora (priemer)

Poznámka: 1 = veľmi zanedbateľný vplyv/7 = veľmi významný vplyv

To, v akom **odvetví** pôsobí podnik alebo inštitúcia, ovplyvňuje do akej miery prikladajú zamestnávateľa význam vlastným skúsenostiam a rankingom pri hodnotení vysokých škôl, ktoré potom ovplyvňujú výberový proces nových uchádzačov o zamestnanie spomedzi absolventov vysokých škôl. Podľa odvetvia **vplyva najvýraznejšie na hodnotenie vysokých škôl/fakúlt vlastná skúsenosť zamestnávateľov so zamestnávaním absolventov v odvetví bankovníctva, poisťovníctva a finančného sprostredkovania** (priemer: 6,50) a **školsťva** (priemer: 6,41).

Rankingy uverejňované niektorými agentúrami **majú najvýraznejší vplyv na hodnotenie vysokých škôl v odvetviach zdravotníctvo a sociálna pomoc** (priemer: 4,88), **hotely, reštaurácie, nehnuteľnosti, prenájom a služby** (priemer: 4,86) a **vo verejnej správe a obrane, sociálnom zabezpečení** (priemer: 4,50). Naopak, najnižšie v poľnohospodárstve, poľovníctve, lesníctve (1,75), ale aj v stavebníctve (2,50), ostatných odvetviach (3,0), doprave, skladovaní, pošte a telekomunikáciách (3,20), bankovníctve, poisťovníctve a finančnom sprostredkovaní (3,25).

Zo zistení ďalej vyplýva, že iba v odvetví verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie hodnotenie vysokých škôl zo strany zamestnávateľov ovplyvňuje podobnou mierou **vlastná skúsenosť** (4,40) so zamestnávaním absolventov, ako aj **rankingy** vysokých škôl (4,50).

Tabuľka 24 – Na základe čoho zamestnávateľa členia vysoké školy na lepšie a horšie podľa odvetvia (priemer)

Odvetvie	Vlastné skúsenosti s absolventmi*	Rankingy zverejňované agentúrami*
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo, lesníctvo	6,25	1,75
Priemysel	6,27	3,78
Stavebníctvo	6,13	2,50
Obchod	6,13	4,20
Hotely a reštaurácie, nehnuteľnosti, prenájom a služby	6,78	4,86
Doprava, skladovanie, pošta a telekomunikácie	6,20	3,20
Bankovníctvo, poisťovníctvo a finančné sprostredkovanie	6,50	3,25
Školstvo	6,41	3,86
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	4,40	4,50
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	5,64	4,88
Ostatné	6,08	3,03

Poznámka: 1 = veľmi zanedbateľný vplyv/7 = veľmi významný vplyv *štatisticky významné rozdiely

Hodnotenie absolventov zamestnávateľmi

Zamestnávateľa majú **najlepšie skúsenosti** s absolventmi **Slovenskej technickej univerzity** (priemer: 5,67), **Univerzity Komenského** (priemer: 5,59) a **Univerzity P.J. Šafárika v Košiciach** (priemer: 5,50)¹⁶.

Skôr pozitívne skúsenosti majú s absolventmi Technickej univerzity v Košiciach (5,39), Žilinskej univerzity (5,24), Ekonomickej univerzity (5,23) v Bratislave, Univerzity Mateja Bela (5,14), Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (5,04), Prešovskej univerzity (5,03), Slovenskej poľnohospodárskej univerzity (4,92), Technickej univerzity v Žiline (4,66), Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy (4,64) a Slovenskej zdravotníckej univerzity (4,47).

Ani pozitívne a ani negatívne skúsenosti (priemer = 4) mali s absolventmi Vysokej školy múzických umení (4,36), Univerzity veterinárneho lekárstva a farmácie (4,34), Vysokej školy výtvarných umení (4,30), Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety (4,08), Akadémie médií, odbornej školy mediálnej a marketingovej komunikácie (3,76), Paneurópskej vysokej školy (3,57).

Skôr negatívne hodnotenie sa zistilo v prípade absolventov Katolíckej univerzity (3,42), Univerzity J. Selyeho (3,37), Vysokej školy manažmentu v Trenčíne (3,35), Vysokej školy bezpečnostného manažérstva (3,36), Trenčianskej univerzity A. Dubčeka (3,32), Dubnického technologického inštitútu (3,31), Akadémie umení v Banskej Bystrici (3,24), Akadémie policajného zboru (3,07), Vysokej školy v Sládkovičove (2,83) a Stredoeurópskej vysokej školy (2,61).

S absolventmi Hudobnej a umeleckej akadémie J. Albrechta (2,44), Akadémie ozbrojených síl generála M. R. Štefánika (2,27), Vysokej školy medzinárodného podnikania ISM Slovakia (2,20) a Bratislavskej medzinárodnej školy liberálnych štúdií (1,82) mali zamestnávateľa **veľmi negatívne skúsenosti**.

Najhoršie výsledné hodnotenie získali absolventi Vysokej školy Goethe Uni v Bratislave (1,29).

Výsledné priemerné hodnotenie skúseností zamestnávateľov s absolventmi jednotlivých vysokých škôl zoradenými podľa poradia uvádza tabuľka 25.

¹⁶ Otázka bola meraná na vzostupnej škále od 1 do 7 (1 = maximálne negatívna skúsenosť/7 = maximálne pozitívna skúsenosť). V prípade priemerného hodnotenia absolventov vysokých škôl na základe nižšieho počtu respondentov ako 30, mohlo dôjsť k určitému skresleniu výsledkov.

Tabuľka 25 – Akú majú zamestnávatelia skúsenosť s absolventmi vysokých škôl (priemer)

Hodnotenie vlastných skúseností s absolventmi vysokých škôl	Počet	Priemer
Slovenská technická univerzita	199	5,67
Univerzita Komenského	176	5,59
Univerzita P. J. Šafárika	84	5,50
Technická univerzita v Košiciach	133	5,39
Žilinská univerzita	131	5,24
Ekonomická univerzita	196	5,23
Univerzita Mateja Bela	139	5,14
Univerzita Konštantína Filozofa	107	5,04
Prešovská univerzita	94	5,03
Slovenská poľnohospodárska univerzita	114	4,92
Technická univerzita v Žiline	64	4,66
Vysoká škola ekonómie a manažmentu a verejnej správy	72	4,64
Slovenská zdravotnícka univerzita	45	4,47
Vysoká škola múzických umení	25	4,36
Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie	29	4,34
Vysoká škola výtvarných umení	23	4,30
Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	76	4,08
Akadémie médií, odborná škola mediálnej a marketingovej komunikácie	25	3,76
Paneurópska vysoká škola	49	3,57
Katolícka univerzita	65	3,42
Univerzita J. Selyeho	27	3,37

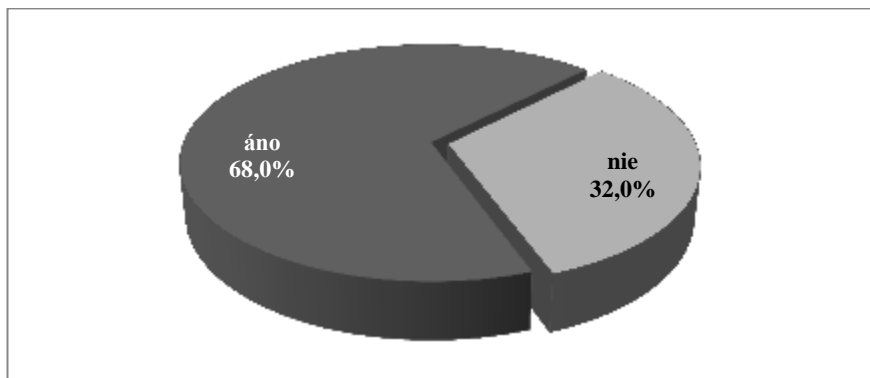
Vysoká škola bezpečnostného manažérstva	39	3,36
Vysoká škola manažmentu v Trenčíne	23	3,35
Trenčianska univerzita A. Dubčeka	59	3,32
Dubnický technologický inštitút	26	3,31
Akadémia umení v Banskej Bystrici	21	3,24
Akadémia policajného zboru	15	3,07
Vysoká škola v Sládkovičove	41	2,83
Stredoeurópska vysoká škola	18	2,61
Hudobná a umelecká akadémia J. Albrechta	9	2,44
Akadémia ozbrojených síl generála M. R. Štefánika	11	2,27
Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia	10	2,20
Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií	11	1,82
Vysoká škola Goethe Uni	7	1,29

Poznámka: 1 = maximálne negatívna skúsenosť/7 = maximálne pozitívna skúsenosť

Investície do rozvoja vedomostí/zručností absolventov

Z prieskumu vyplýva negatívne zistenie, pretože **väčšina** (68,0 %) z tých **zamestnávateľských subjektov**, ktorí v posledných dvoch rokoch prijali do zamestnania aspoň jedného absolventa vysokej školy, **musela investovať do rozvoja ich vedomostí/zručností, aby dosahovali očakávanú výkonnosť**. Iba necelá tretina (32,0 %) potvrdila, že dodatočné investície neboli potrebné.

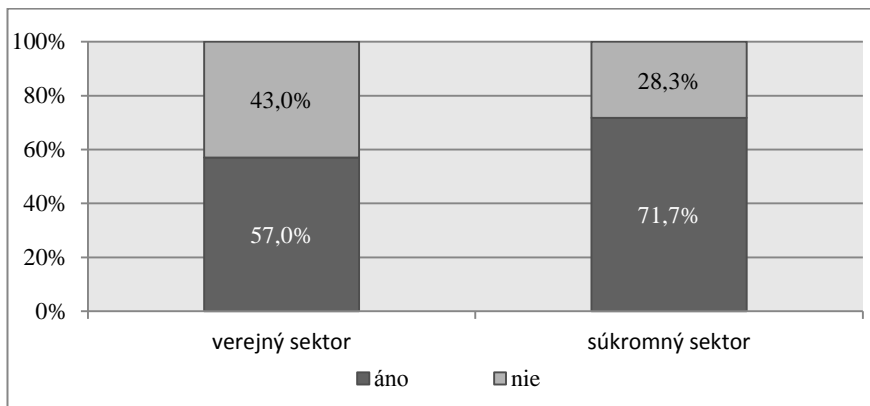
Graf 30 – Investovanie do rozvoja vedomostí/zručností absolventov

Podiel podnikov alebo inštitúcií, ktoré museli dodatočne investovať do rozvoja vedomostí a zručností prijatých absolventov vysokých škôl, je rozdielny v závislosti **od sektora a odvetvia**.

Medzi súkromnými zamestnávateľskými organizáciami (71,7 %) bol výraznejší podiel tých, ktorí museli investovať do rozvoja absolventov, oproti podielu medzi zamestnávateľskými organizáciami verejného sektora (57,0 %).

Graf 31 – Investovanie do rozvoja vedomostí/zručností absolventov podľa sektora

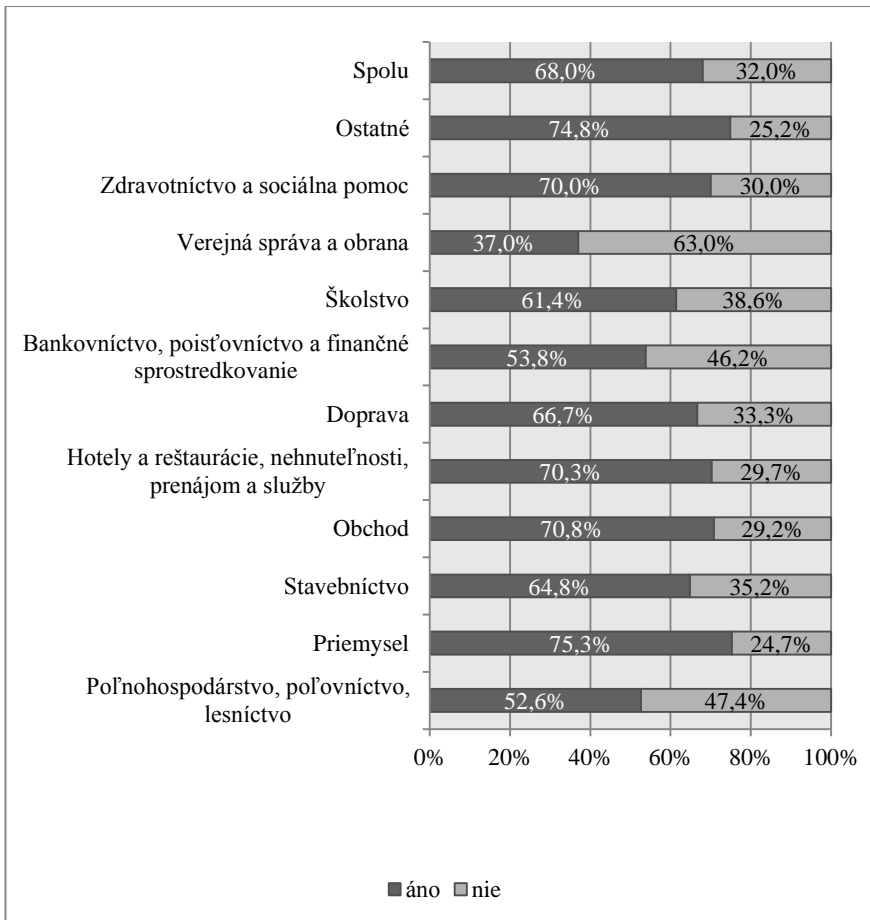

Najčastejšie museli investovať do rozvoja vedomostí/zručností absolventov vysokých škôl, aby dosahovali očakávanú výkonnosť v odvetví priemyslu (75,3 %), ostatných

odvetviach (74,8 %), obchode (70,8 %), hoteloch a reštauráciách, nehnuteľnostiach, prenájme a službách (70,3 %) a v zdravotníctve a sociálnej pomoci (70,0 %).

Naopak, najmenší podiel investujúcich do rozvoja vedomostí/zručností absolventov je v skupine organizácií, ktoré pôsobia vo verejnej správe, obrane a povinnom sociálnom zabezpečení (37,0 %).

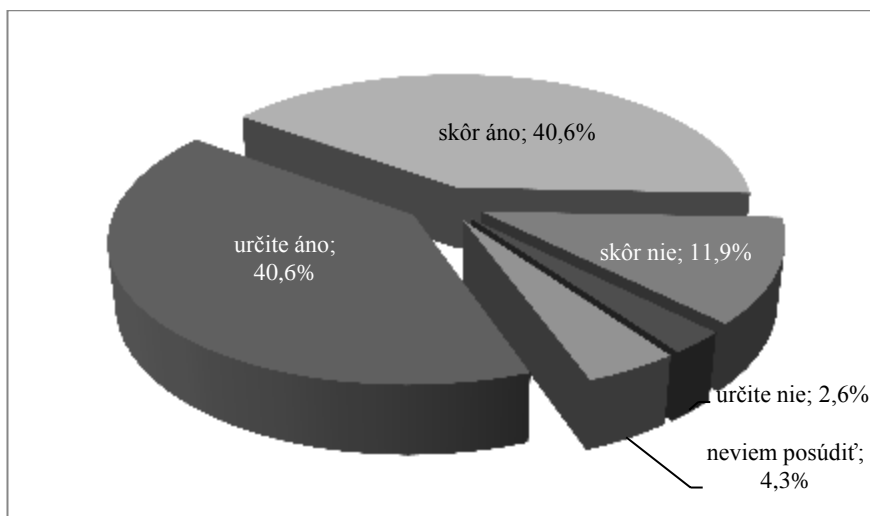
Graf 32 – Investovanie do rozvoja vedomostí/zručností absolventov podľa odvetvia

Väčšina (81,2 %) zamestnávateľských subjektov sa domnieva, že niektoré z týchto vedomostí/zručností, do ktorých museli investovať, mala poskytnúť absolventom vysoká škola počas vysokoškolského vzdelávania.

Rozhodný, ako aj čiastočný súhlas s týmto názorom vyjadrilo 40,6 % opýtaných zamestnávateľských organizácií. Naopak, iba 14,5 % zamestnávateľov si myslí, že tieto vedomosti by vysoká škola nemusela zabezpečovať.

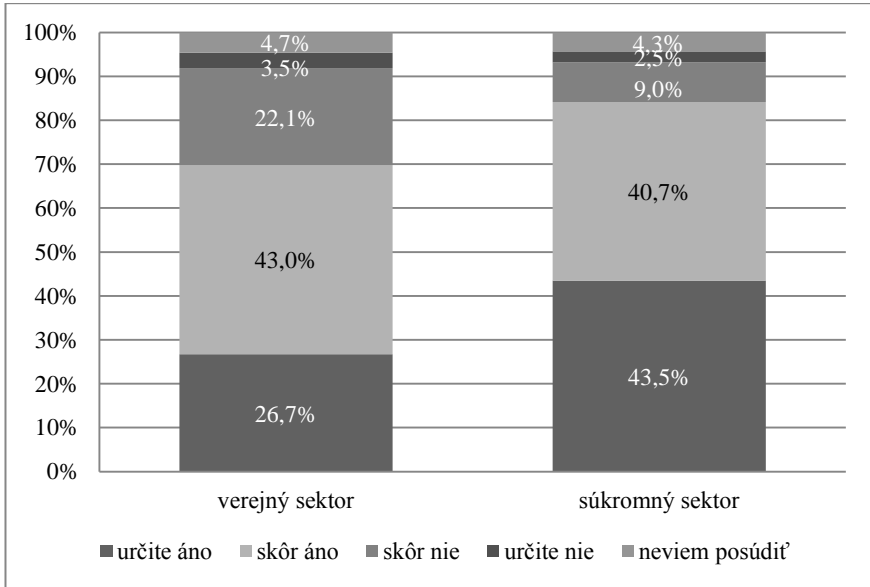
Graf 33 – Myslíte si, že niektoré vedomosti/zručnosti mala poskytnúť absolventom vysoká škola?

Názor, že niektoré z týchto vedomostí a zručností, do ktorých musia zamestnávatelia investovať, mala poskytnúť absolventom vysoká škola, diferencuje **sektor**, v ktorom podnik pôsobí.

Pri organizáciách súkromného sektora (84,2 %) je výrazne vo väčšej miere zastúpený názor, že niektoré z vedomostí/zručností, ktoré zabezpečuje zamestnávateľ v rámci vzdelávacích aktivít, mala poskytnúť absolventom vysoká škola počas vysokoškolského vzdelávania než vo verejnom sektore (69,8 %). Podobnejšie údaje sú spracované v grafe 34.

Graf 34 – Myslíte si, že niektoré vedomosti/zručností mala poskytnúť absolventom vysoká škola podľa sektora?

Závery

Zamestnávateľa kriticky vnímajú teoretickú a ešte výraznejšie praktickú pripravenosť absolventov vysokých škôl pre potreby trhu práce. Je preto nevyhnutná aj reflexia vysokých škôl vo vzťahu k týmto potrebám.

Z toho vyplýva ďalší zásadný problém, tým je nedostatok odbornej praxe získanej počas vysokoškolského štúdia. Zamestnávateľa tento nedostatok, spolu s nedostatočným prepojením teórie a praxe, so zastaranosťou vzdelávacieho systému a prílišnou teoretickou orientáciou vysokoškolského vzdelávania, deklarovali ako najvýraznejšie problémy v príprave absolventov vysokých škôl pre trh práce.

Aj z uvedeného dôvodu by bolo potrebné pokračovať v monitorovaní potrieb trhu práce a pokračovať pri príprave absolventa pre prax v zlepšení spolupráce vysokých škôl so zamestnávateľskými organizáciami.

V prieskume sa potvrdilo, že zamestnávatelia sú citliví na vnímanie kvality vysokoškolského vzdelania bez ohľadu na oficiálne rankingy vysokých škôl, čím v tejto oblasti funguje do určitej miery samoregulácia dopytu po kvalitných kvalifikovaných absolventoch zo strany zamestnávateľov.

Literatúra

JANKOVÁ, M. a kol.: *Zamestnávateľský prieskum. Záverečná správa z prieskumu.* Bratislava, CVTI SR 2015.

ZVALOVÁ, M. a kol.: *Uplatnenie absolventov vysokých škôl v praxi.* Bratislava, ÚIPŠ 2008.

Mgr. Mária Janková a kol.
CVTI SR

Študentská vedecká konferencia Prírodovedeckej fakulty UK 2015

Pre každú kvalitnú univerzitu a fakultu je vedecká práca základným kameňom jej existencie. Ruka v ruke s týmto „pevným základným kameňom“ však musí ísť aj o prenos vedeckých poznatkov medzi študentov všetkých stupňov štúdia. V tomto smere je Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave (PriF UK) jednoznačne lídrom medzi všetkými fakultami na Slovensku. V dosahovaných výsledkoch

vo vedeckej práci, v počte publikačných výstupov, projektov či ďalších hodnotených parametrov patrí medzi tri najlepšie hodnotené fakulty na Slovensku. Je za tým jej 75-ročná história, práca všetkých učiteľov a vedeckých pracovníkov, ako aj akademických funkcionárov, ktorí fakultu smerovali vždy k tým najvyšším cieľom. Tradícia študentských vedeckých konferencií (ŠVK) na PriF UK sa začala písať pred vyše 45 rokmi. Pôvodne mala súťažný charakter, t. j. v každej odbornej sekcii hodnotiaca komisia určovala poradie, pričom účastníci, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach postúpili do celoštátneho kola, ktoré sa konali striedavo na rôznych fakultách vysokých škôl na Slovensku. Po roku 1989 a krátkom útlme sa na fakulte obnovili ŠVK už v súčasnej podobe.

Študenti bakalárskeho, magisterského a doktorandského stupňa štúdia z PriF UK a fakúlt ďalších univerzít, vysokých škôl a vzdelávacích inštitúcií zo Slovenskej (Univerzita Komenského v Bratislave, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Univerzita Cyrila a Metoda v Trnave, Prešovská univerzita v Prešove, Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach, Slovenská akadémia vied), ale i Českej republiky (České vysoké učení technické v Praze, Masarykova Univerzita v Brně, Česká zemědělská univerzita v Praze, Akdemie věd České republiky) sa 22. apríla 2015 stretli na pôde PriF UK, aby prezentovali výsledky svojej výskumnej práce. Spolu bolo prezentovaných 296 príspevkov, z toho 63 predniesli mimo-fakultní účastníci.

Zameranie konferencie pokrýva široké spektrum prírodovedných oblastí, cez biológiu (antropológia, botanika, fyziológia rastlín, genetika, mikrobiológia, virológia, molekulárna biológia, zoológia, živočíšna fyziológia, etológia), biotechnológie, chémiu (analytická chémia, anorganická chémia, biochémia, fyzikálna a teoretická chémia, jadrová chémia a rádioekológia, organická chémia), geológiu (aplikovaná a environmentálna geofyzika, geológia, paleontológia, hydrogeológia, inžinierska geológia, ložisková geológia, minera-

lógia, petrológia), geografiu (fyzická geografia, geoekológia, humánna geografia, demogeografia, kartografia, geoinformatika, diaľkový prieskum zeme, regionálna geografia, ochrana a plánovanie krajiny), environmentalistiku (eksozológia, fyziotaktika, geochemia, krajinná ekológia, pedológia), až po didaktiku prírodných vied, psychológie a pedagogiky.

Odborná komisia vybrala z každej hlavnej sekcie (biologickej, didactickej, environmentálnej, geografickej, geologickej a chemickej) víťazný príspevok. Jeho autorovi udelil dekan PriF UK doc. RNDr. Milan Trizna, PhD. diplom a cenu za najlepší príspevok a prednášku ŠVK PriF UK 2015 v danej sekcii. Na ŠVK PriF UK 2015 boli odovzdané aj Ocenenia prezidenta Slovenského jadrového fóra za najlepší príspevok z tematiky palivového cyklu jadrovo-energetických zariadení a využívania ionizujúceho žiarenia v lekárskech a prírodných vedách. Na ŠVK PriF UK 2015 bolo odovzdaných 14 diplomov a 14 balíkov rôznych cien.

Ocenenie prezidenta Slovenského jadrového fóra za najlepší príspevok z tematiky palivového cyklu jadrovo-energetických zariadení a využívania ionizujúceho žiarenia v lekárskech a prírodných vedách získali:

▼ Ekaterina **KUKLEVA**

Příprava ^{227}Ac z ^{226}Ra ozařováním neutrony (České vysoké učení technické v Praze, Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská, Katedra jaderné chemie, Praha, Česká republika).

▼ Peter **ŠÍPKA**

Ruská federácia ako najväčší dodávateľ energetických surovín Európskej únie (Univerzita Komenského, Prírodovedecká fakulta, Katedra regionálnej geografie, ochrany a plánovania krajiny, Bratislava, Slovenská republika).

▼ Maryia **ZIALENINA**

Ab Initio investigation of cesium monoxide of CsO and CsO^+ (Belarusian State University of Informatics and Radioelectronics, Department of Micro- and Nanoelectronic Technologies and Systems, Minsk, Belarus).

Diplom dekana Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave za najlepši príspevok a prednášku dostali:

V biologickej sekcii:

▼ Peter **KAŠTIER**

Organizácia cytoskeletu v jednotlivých fázach vývinu haustória *Cuscuta europaea* (Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra fyziológie rastlín, Bratislava, Slovenská republika).

V didaktickej sekcii:

▼ Martin **ŠPONIAR**

Vyučovanie s podporou iPadov na Spojenej katolíckej škole sv. Františka z Assisi v Banskej Štiavnici – prípadová štúdia (Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra didaktiky prírodných vied, psychológie a pedagogiky, Bratislava, Slovenská republika).

V environmentálnej sekcii:

▼ Ivana **CZOCHEROVÁ**

Topické nároky sovy obyčajnej (*Strix aluco*) v lužných lesoch Podunajska (Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra environmentálnej ekológie, Bratislava, Slovenská republika).

V geografickej sekcii:

▼ Loránt **PREGI**

Zmeny národnostnej štruktúry obyvateľstva v kontexte migračných trendov vo funkčnom mestskom regióne Lučenec (Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach, Prírodovedecká fakulta, Ústav geografie, Košice, Slovenská republika).

V geologickej sekcii:

▼ Barbara **PORUBČANOVÁ**

Distribúcia vybraných prírodných rádionuklidov v horninách okresu Žiar nad Hronom (Slovenská akadémia vied, Geofyzikálny ústav, Oddelenie gravimetrie a geodynamiky, Bratislava, Slovenská republika).

V chemickej sekcii:

▼ Petra **MÍČOLOVÁ**

In vitro stability značených nosičů ^{223}Ra a $^{99\text{m}}\text{Tc}$ (České vysoké učení technické v Praze, Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská, Katedra jaderné chemie, Praha, Česká republika).

Za nejlepší poster:

▼ Aneta **LICHVARIKOVÁ**

Stanovenie obsahu DNA kvasinky *Candida utilis* (Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra molekulárnej biológie, Bratislava, Slovenská republika).

K ŠVK PriF UK 2015 patrí vydanie recenzovaného zborníka plnotextových príspevkov s ISBN, jeho recenzentmi sú renomovaní odborníci PriF UK v jednotlivých prírodovedných oblastiach. V tlačenej forme má zborník rozsah takmer dvetisíc strán, má prehľadnú štruktúru, texty väčšiny príspevkov v slovenskom, českom alebo anglickom jazyku sú doplnené tabuľkami a ilustráciami. Napriek tomu, že ide prevažne o odborný text, mnohé príspevky majú ambíciu osloviť aj širokú verejnosť.

Študentské vedecké konferencie na PriF UK si držia prvenstvo medzi vedeckými podujatiami podobného typu na Slovensku. Sú určené študentom bakalárskeho, magisterského a doktorandského štúdia prírodovedných odborov. Ich cieľom je zvýšiť úroveň prezentácie vedeckých výsledkov, zvýrazniť a oceniť nadpriemerných študentov. Zlepšiť komunikáciu študent – študent a študent – učiteľ, vytvoriť tak skutočnú akademickú atmosféru na pôde fakulty. Prezentujúci aj neprezentujúci účastníci nadobúdajú významné praktické skúsenosti pri formulovaní záverov a zovšeobecňovaní výsledkov výskumných prác, učia sa predniesť dosiahnuté výsledky a tiež seba ako osobnosť. Získavajú prehľad o stave výskumu na rôznych vedeckých pracoviskách. Prezentácia prác študentov z jednotlivých katedier nadobúda propagačný rozmer pracoviska, odboru, resp. špecializácie. Získaná predstava o výskumnej činnosti katedry študentom neskôr pomáha pri rozhodovaní sa, ktorým smerom sa ďalej uberať. ŠVK je vnímaná aj ako „predobhajoba“ záverečných bakalárskych a diplomových prác. Podujatie má mimoriadny význam aj pre študentov a pedagógov stredných škôl a gymnázií, ktorí začínajú ŠVK navštevovať v čoraz väčšom počte.

Organizovanie ŠVK pre taký veľký počet ľudí si vyžaduje nemalé náklady, preto by realizácia tohto vedeckého podujatia nebola možná bez podpory sponzorov. Tento projekt sa uskutočnil vďaka finančnej a vecnej podpore partnerov: Západoslovenská energetika, a. s., Slovenské jadrové fórum, Eppendorf Czech & Slovakia, s r. o., Nadácia Curie, Medirex Group Academy, n. o., Tau-chem, spol s r. o., Nafta, Malé centrum, Readers Digest, Tarsago.

Najbližšia študentská vedecká konferencia sa bude konať na PriF UK o rok, 27. apríla 2016. Srdečne pozývame stúpcov prírodovedných disciplín. Viac informácií, ale aj fotografie a zborníky z minulých rokov nájdete na <http://www.fns.uniba.sk/svk> alebo <http://www.facebook.com/svkprifuk>.

doc. RNDr. Michal Galamboš, PhD.
Predseda ŠVK PriF UK
Katedra anorganickej chémie PriF UK

Noví profesori

Prezident SR vymenoval 26 nových profesorov s účinnosťou od 2. júna 2015

doc. ThDr. Alexander Cap, CSc.
PU v Prešove
pravoslávna teológia

doc. PhDr. Monika Čambáliková, CSc.
UMB v Banskej Bystrici
teória politiky

doc. Ing. Pavel Čičák, PhD.
ŽU v Žiline
aplikovaná informatika

doc. RNDr. Adriana Eštoková, PhD.
TU v Košiciach
environmentálne inžinierstvo

doc. Ing. Danica Fazekašová, PhD.
TU v Košiciach
environmentálne inžinierstvo

doc. Ing. Miroslav Hutňan, PhD.
STU v Bratislave Bratislava
chemické technológie

doc. RNDr. Ján Kraic, PhD.
UKF v Nitre
biológia

doc. PaedDr. Milada Krejčí, CSc.
UMB v Banskej Bystrici
športová humanistika

doc. Ing. Pavol Lizák, PhD.
TNUAD v Trenčine
materiály

doc. PhDr. Monika Mačkinová, PhD.
VŠZaSP sv. Alžbety v Bratislave
sociálna práca

doc. RNDr. Iveta Marková, PhD.
ŽU v Žiline
záchranné služby

doc. MUDr. Boris Mravec, PhD.
UK v Bratislave
normálna a patologická fyziológia

doc. JUDr. Daniela Nováčková, PhD.
UK v Bratislave
manažment

doc. Ing. Anton Panda, PhD.
TU v Košiciach
výrobné technológie

doc. ThDr. Marek Petro, PhD.
PU v Prešove
katolícka teológia

doc. Ing. Beatrice Plešingerová, PhD.
TU v Košiciach
anorganické technológie a materiály

doc. ThDr. Radim Pulec-Kryštof, PhD.
PU v Prešove
pravoslávna teológia

doc. RNDr. Peter Račay, PhD.
UK v Bratislave
*lekárska, klinická
a farmaceutická biochémia*

doc. dr. Andrey Rikhter, DrSc.
PEVŠ v Bratislave
masmediálne štúdiá

doc. dr. Ing. Vladimír Szaniszló
KU v Ružomberku
katolícka teológia

doc. RNDr. Alexandra Šimonovičová, PhD.
UK v Bratislave
pedológia

doc. Mgr. Peter Štarchoň, PhD.
UK v Bratislave
manažment

doc. dr. theol. PaedDr. Martin Štrbák
KU v Ružomberku
katolícka teológia

doc. dr. PaedDr. František Trstenský
KU v Ružomberku
katolícka teológia

doc. Ing. Miloš Tumpach, PhD.
EU v Bratislave
účtovníctvo

doc. PaedDr. Ing. Radka Wildová, CSc.
PU v Prešove
predškolská a elementárna pedagogika

Knihy do vašej knižnice

EDUCATION AT A GLANCE: Update of employment and educational attainment indicators

V prvej polovici roka 2015 vydalo OECD Priebežnú správu za publikáciu EDUCATION AT A GLANCE. Je zameraná na prezentáciu porovnaní indikátorov z oblasti vzdelávania a zamestnanosti za jednotlivé členské štáty OECD. Dôvodom na vydanie tejto mimoriadnej správy bolo, že do štandardného vydania ročenky EAG 2015 budú použité údaje za rok 2014 zbierané už podľa novej klasifikácie ISCED 2011, pričom nepublikované údaje za rok 2013 boli zbierané ešte podľa pôvodnej klasifikácie ISCED 97. V rokovaní pracovných skupín, ktoré sa podieľali na príprave ročenky sa však dospelo k záveru, že by bolo vhodné aj napriek tomu prezentovať už zozbierané údaje za rok 2013, na ktoré sa zameriava uvedený výstup.

Publikácia sa venuje v troch kapitolách týmto základným oblastiam:

1. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie dospelých.
2. Vplyv dosiahnutého vzdelania na participáciu na trhu práce.
3. Prechod zo školy na trh práce – pozícia vekovej skupiny 15 až 29 rokov.

Publikácia je dostupná v elektronickej podobe (v angličtine a francúzštine) na adrese: <http://www.oecd.org/education/eag-interim-report.htm>.

POKYNY PRE AUTOROV

ACADEMIA uvíta príspevky o ľubovoľnej oblasti vysokoškolského života, ktoré môžu zaujať značnú časť akademickej obce.

Vzhľadom na zvýšený záujem o časopis ACADEMIA zo strany študentov, ako aj širšej odbornej verejnosti, sme sa od roku 2013 rozhodli pre možnosť zverejňovať náš časopis aj v elektronickej (pdf) verzii na webových stránkach centra (www.uips.sk), čím chceme zvýšiť jeho dostupnosť pre ďalších záujemcov. **Autor zaslaním príspevku udeľuje súhlas na zaradenie jeho príspevku do časopisu, vyhotovenie jeho rozmnožením a jeho verejné rozširovanie v papierovej aj elektronickej forme.**

Pri posielaní príspevkov prosíme dodržať nasledujúce pokyny:

- príspevky posielajte vo formáte .doc, .docx alebo .rtf bez zalamovania riadkov a strán. V prípade programu MS Word používajte implicitnú šablónu „normal“. Vybraný text môžete podľa potreby zvýrazniť (podčiarknuť, použiť kurzívu, tučné písmo). **Nepoužívajte** automatické formátovanie, špeciálne fonty, vlastné šablóny a pod.; grafickú úpravu jednotnú pre všetky príspevky urobí redakcia;
- tabuľky a schémy môžete zaradiť priamo do textu; grafy pošlite v samostatnom súbore vo formáte xls/.xlsx (do textu príspevku, na miesto, kde sa má vložiť graf, vložte odkaz);
- citované pramene treba uvádzať v zátvorke s uvedením priezviska autora/autorov a roku vydania knihy alebo článku;
- v odkazoch na literatúru uvádzajte pramene v abecednom poradí. Uveďte iba tie, na ktoré sa odvolávate v texte;
- k rukopisu pripojte abstrakt a kľúčové slová v slovenskom aj v anglickom jazyku;
- na konci príspevku uveďte svoje meno, adresu pracoviska a e-mailovú adresu;
- celkový rozsah príspevku by nemal prekročiť 20 000 znakov (s medzerami).

Príspevky posielajte na e-mailovú adresu: frantisek.blanar@cvtisr.sk.

Na otázky vám odpovieme a námety, pripomienky, návrhy a podobne prijímame na telefónnom čísle 02/692 95 426.